ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպուլ, Ֆիճճաճի-նըյար Սէյամէք տպարան
ՀԵՌԱՁԱՅՆ՝ 23480
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՕՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 16 ՆՈՅԵՄԲ. 1936 28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 11047
ԳԻՆ 4 ՂՐՇ.
Telefon: 23480

ԱՆԹԱՔԻՒՑ ԵՒ ԻՍԿԷՆՏԵՐՈՒՆԻ ՄԷՋ
ԲՈՆՈՒԹԻՒՆ

ՉԻՆԵԱԼ ՈՍՏԻԿԱՆ ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ԾԵԾՈՎ Կ'ԱՌԱՋՆՈՐԴԵՆ ԸՆՏՐ. ՄՆՏՈՒԿԻՆ ԱՌՋԵԻ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ԱԼԻՎԻՆԵՐԷՆ ՎԵՐՋ ԶԷՐՔԷԶՆԵՐՆ ԱԼ ՈՐՈՇԱԾ ԵՆ ՁՄԱՍՆԱԿՑԻԼ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ԸՆՏՐՈՒԹԵՆԷՆ ՓԱԽՉՈՂՆԵՐ Կ'ՅՊԱՆՆՈՒԻՆ ԱՐԱԲՆԵՐՈՒՆ ԿՂՄԷ

Սուրիոյ ընտրութիւններէն տեսարան մը

ԱՆԳՈՒՐԱ 15.— Արտաքին գործակալութիւնը ստացաւ Ֆրանսայի կառավարութեան պատասխանը այն նամուցագրին, զոր մենք տուած էինք Անթաքիոյ, Իսկէնտէրունի և չորս կանոններու մասին։ Գործակալութիւնը պրպէն նամուցագրին պատասխանը երէկ գիշեր ստացած էր հեռագրով ալ։

Փութով կը պատրաստուի մեր նամուցագրին տրուած նամուցագիր— պատասխանը։

Կ'ըսուի թէ ուրոյն ճերմակ գրքի ձեւով պիտի հրատարակուին թէ Ֆրանսայի նամուցագիրը և թէ անոր տալիք մեր պատասխանը։

Զէրէզներն ալ չեն մասնակցիր ընտրութեանց

ՐԻՎՀԱՆԻԿ 15.— Անճաքին պահովութեան տնօրէնը և կառավարիչը հոս եկան և Զէրքէզներուն թելադրեցին որ ընտրութեան մասնակցին։ Զէրքէզները յայտնեցին թէ ի-րենք բնաւ չպիտի մասնակցին ընտրութեան, մինչեւ որ Թուրքերը չի մասնակցին։ Վերը յիշուած անձերը ուրիշ պաշտօնեաներու ընկերակցութեամբ չորեքշաբթի կ'ընեն Սանճաքին և կը ստիպեն ժողովուրդը այս ընտրութեանց մասնակցիլ, բայց կարեւորութիւն տուող չկայ այս ստիպողականներուն։

Ախտահարներ եւ ընտրութեանց պայմանաժամը

ԱՍՏԱՆԱ 15.— Ֆրանսացիները Հօմս աքսորեցին Սամիհ Ազմին, Վէտի Մխիթարը և Մուսթաֆա Բահրը. ձերբակալուեցաւ նաեւ փաստաբան Սէնային։ Ընտրութեանց պայմանաժամը երկարեցաւ ընտրութեանց մասնակցող չըլլալուն համար։

Խուճապը Իսթէնտէրունի մէջ

ԻՍԹԷՆՏԷՐՈՒՆ։ 95.— Ընտրութիւնները սկսելուն պէս, փակուեցան Իսքէնտէրունի չուկան և խանութները։ Ժողովուրդը դուրս չելլէր իր տուներէն։

Ինչու յապաղեցաւ հրամանը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 15.— Ներքին գոր-

[Շար.ը Բ. էջ]

ՄԱՏՐԻՏԻ ՄԷՋ ՆՈՐ ԲԱՆ ՉԿԱՅ

ԿՈՒԻՒԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ԲԱՅՑ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄՆԱՅ ՆՈՅՆԸ

ԸՄԲՈՍՏՆԵՐԸ ԾԱՆՐ ՌՈՒՄԲԵՐ ԿԸ ՆԵՏԵՆ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՆ ՎՐԱՅ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐԻԶ 15.— Անկէ ապրիլէ հաստատ տեղեկութեանց համաձայն, Սպանիոյ կացութիւնը աւելի մտահոգիչ կը դառնայ և կռիւը կը սաստկանայ։ Կառավարականները կը շարունակեն ուժգնօրէն ճնշել ըմբոստներուն ձախ թեւը և անոր կռնակը անցնելով հարուածել։ Ազգայնականներն ալ նոյն դրութիւնը գործածելով, կը յառաջանան դէպի հիւսիս, Մատրիտի հաղորդակցութիւնը խզելու համար։

Այսուհանդերձ, ո՛չ մէկ կողմ իր հաշիւներուն իրագործումին մօտեցած կ'երեւի։ Հակառակ որ ութը օրէ ի վեր կատաղի կռիւ կը մղուի, կացութեան մէջ փոփոխութիւն չկայ։

Երէկուընէ ի վեր, կառավարականները ետ մղեցին ըմբոստներու երկու ուժգին յարձակում։ Կառավարական երկու յարձակում եւս ետ մղուած է։ Երկու կողմին ալ տան ծանր է։

Կառավարական զեկոյց

ՄԱՏՐԻՏ 15.— Մատրիտի պաշտպանութեան յանձնախումբը կէսօրին հետեւեալ զեկոյցը հրատարակեց.

Երէկ, ըմբոստ օդանաւեր Մատրիտը ռմբակոծելու համար, զանազան փորձեր ըրին։ Այս փորձերէն մէկուն ընթացքին, թշնամի օդանաւեր յաջողեցան Աթոքայի վրայէն անցնիլ։ Շատ մը ծանր ռումբեր նետուեցան որուն հետեւանքով 50 քաղաքացիներ մեռան և շատեր վիրաւորուեցան։ Աթոքայի կայարանն ու գործարանները վնասուած են։

Հանրապետականներու Քաստա տէլ

[Շար.ը Բ. էջ]

ՎԵՐՍԱՅԻ ՎԵՐՋԻՆ ԱՆԳԱՄ

ԸՆԴԱՆՈՎ ԲՈՒՆԱԲԱՐՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴԷՊՔԵՐ Կ'ՍՏԵՂԾԷ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ՉԵՒՆԱՐԿՆԵՐԸ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑԱԳՐԻՆ ՀԱՄԱՐ

Ֆրանս. կառավարութիւնը կը խորհի հաւաքական բողոք մատուցանել Պերլին։

Այսուհանդերձ վերջնական որոշումը կախում ունի առաջիկային կատարուելիք խորհրդակցութեանց արդիւնքէն։

Ֆրանս. թերթերու կարծիքը

ԲԱՐԻԶ 15.— Թերթերը միաձայն կը գրեն թէ, կատարուած իրողութեան առջեւ գնելու Հիթլէրի քաղաքականութիւնը կը չարունակէ։

«Բըթի Բարիզիէն» կը գրէ։

«Գերմանիա, ամէն ետք, երկու կողմանի ըլլալով, պիտի կատարէ խորհրդակցութիւնները։

Այսպէսով ազատ պիտի ըլլայ չարմար տեսած կերպով չարժելու

(Շարը. Բ. էջ)

Վարչապետ Պլում

ԹՈՒՐՔ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ
ԱՅՍՕՐ ՄԱԼԹԱ ՄԵԿՆԵՑԱՒ
ՓՈԽԱԴԱՐՁԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԳԼ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

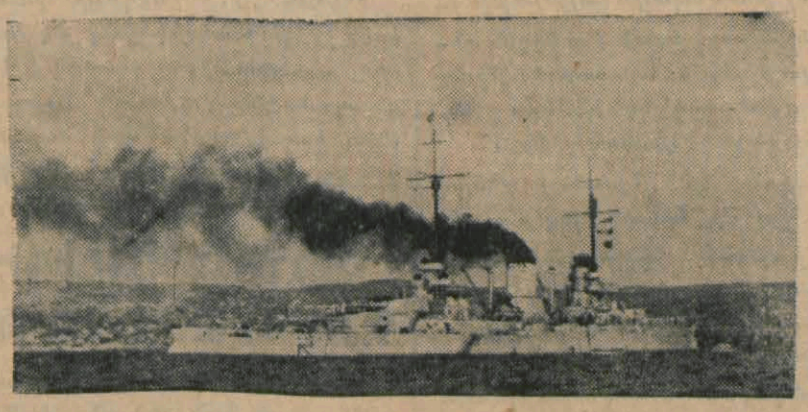

«Եավուզ» nr այսօր Մալթա մեկնեցաւ

Մալթա և Ջիպրալթարի նաւահանգիստները այցելելու մտօք այսօր ժամը 11ին մեր նաւահանգիստէն մեկնեցաւ մեր նաւատորմը։ Ագայի և Շիրքէթի Հայրիէի վարչութիւնները մէյմէկ մասնաւոր չոգենաւ տրամադրած էին մեր նաւատորմին ողջերթ մաղթել ուզող հանրութեան համար։

Ագայ վարչութեան «Քալամըշ» չոգենաւը՝ կամուրջին կղզիներու նաւամատոյցէն և Շիրքէթի Հայրիէի 71 թիւ չոգենաւը կամուրջին Սկիւտարի նաւամատոյցէն մեկնեցան ժամը 10.30ին։

Այս ուղեւորութեան մասնակցեցան անոնք որ երթուդարձի համար յատկացուած 20 դրուշը վճարեցին։

Վերը յիշուած չոգենաւերը մինչեւ եէշիլքէօյ ընկերացան նաւատորմին և յետոյ վերադարձան կամուրջ։

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽՆԵՐԸ
ԱՆՓՈՓԽԵԼԻ ԵՆ ԵՒ ՄԻՇՏ ԱՅԴՊԷՍ ՊԻՏԻ ՄՆԱՆ, Կ'ԸՍԷ ՔԱՐՕԼ ԹԱԳԱՒՈՐ

Քարօլ թագաւոր

[Նիւթը Բ. էջ]

ԱՆԹԱՔԻՈՅ

ԵԻ ԻՍԿԵՆՏԵՐՈՒՆԻ ՄԷՋ

ԲՌՆՈՒԹԻՒՆ

(Շար. Ա. էջէն)

Ծոց նախարարութիւնը հրաման ըրած էր որ Նոյեմբեր 3ին տեղի ունենայ երեսփոխանական ընտրութիւնները Իսկէնտէրունի առանձային մէջ։ Մինչեդեռ այս հրամանը ամիս մը առաջ տրուած էր Սուրիոյ համար։ Ուշադրութիւն գրաւած է ընտրութեան հրամանին Սանճաքին ուշ հաղորդուիլը։

Անթաքիոյ ընդհ. դատախազին մահը

ԱՆԹԱՔԻԱ, 15։— Ընտրութեան իրարանցումի պահուն մեռաւ Անթաքիոյ ընդհանուր դատախազը որ ընտրութեանց միջամտելով պատճառ կ'ըլլար յուզումի և խռովութեան։

Կուսակցական կռիւ Սուրիոյ Արաբներուն մէջ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ 15.— Հոսկէ Լիբանան աքսորուեցաւ Օսմանցի սպայակոյտ սպաներէն Շաքիր Նիմէթ որ ելմտական անօրէն եղած է Սուրիոյ նախորդ վարչապետ Թաճէտտինի և և Տամատ Նամիի դահլիճին օրով։ երկու ամիս առաջ ալ սպառնալիք է եղած Զէքի Հաթայի որ կազմակերպած էր «Վաթանի» կուսակցութեան հակառակորդ «Ձէպհէթիւլմութթէհիտ» կուսակցութիւնը։ Զէքիի ալ իմաց տուեցաւ որ երկրին սահմաններէն դուրս պիտի հանուի, եթէ հանգիստ չկենայ։

Գինգպիրներ Անթաքիոյ մզկիթներու մինարէներուն վրայ

ԱՆԹԱՔԻԱ 15.— Ընտրութիւնները պիտի աւարտին այս իրիկուն։ երէկ, Ֆրանս. օդանաւերը Անթաքիոյ վրայ սաւառնեցան՝ սպառնալիքի նպատակով։ Ընտրութեանց մոտուկները զանուած տեղերը զինուորական հեռաձայնի թելերով զօրանոցներու կապուած և գնդացիրները մի-

նարէները հանուած էին։ Պօյքօթին մասնակցող Ալէվիներուն և Ծոյներուն թիւը ենթադրուածէն շատ աւելի է։ Ժողովուրդին ներկայացուցիչները աքսորի հրամանին դէմ բողոքեցին Ֆրանս. քոմիսէրին, Ազգերու Ընկերութեան, Թուրքիոյ և Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեանց։

Աքսորականներուն մէջ կը գտնուին «Եէնի կիւն»ի խմբագիրներէն Մէլիհ Չէլէնկ, վաճառական Մուսթաֆա Բահիհ և Քըրըքհանի ժանտարմայի քոմիսէր Ճէմիլ։ «Եէնի կիւն»ի տէր և խմբագրապետ Շիւքրիւ Պալճը այսօր Թուրքիա մեկնեցաւ։ Բազմաթիւ պաշտօնեաներ հրաժարեցան։

Ցուզումը ծայր աստիճանի հասած է Սանճաքին մէջ։

Ադրիանապի դէպքերէ կը վախցուի

ԱՆԹԱՔԻԱ 15,— Անթաքիոյ ռազմիկանութեան ուժերը աւելցան, Հալէպէն ղրկուած երկու զոկատ ժանտարմայի ուժերով։

Տեղական կառավարութիւնը սկսաւ նեղել ժողովուրդը։ Ժողովուրդը կ'աշխատի անդորրութիւնը պահպանել, հակառակ անոր որ մեծ յուզումի մասնուած է։ Ասոր դէմ եղած ցուցումի սաստկութիւնը ժողովուրդին չատ գէշ ազդած է. կը վախցուի որ արիւնահեղութիւն մը ըլլայ այդ ճնշումներուն հետեւանքը։

Տեղական իշխանութիւնը ձերբակալել կուտայ անոնք որ չեն մասնակցիր ընտրութեանց։

ԱՆԹԱՔԻԱ 15.— Անթաքիոյ, Խանքէնտրունի, Քըրըքխանի և Բէյհանէլի քաղաքապետութեանց բոլոր թուրք անդամները պնդած ըլլալով որ երեսփոխան չպիտի ղրկեն Սուրիոյ Ժողովին, ճնշումի կ'ենթարկուին կառավարութեան կողմէ։

Ծիշտած անդամները պարտաւորեցան հրաժարիլ։

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽՆԵՐԸ ՄԻԶՏ

ԱՆՓՈՓՈԽԵԼԻ ԵՆ

ՊՈՒԿՐԷՇ 15.— Բատօր գործակալութիւնը կը հաղորդէ։

«Բարձր թագաւորը բացառ Խորհրդարանին սովորական նիստը և կարդաց արքայական ուղերձը ի ներկայութեան նախարարներու, երեսփոխաններու, ծերակուտականներու, դիւանագիտական մարմնին և ունկընդիր խռնուն բազմութեան։

Արքայական ուղերձը՝ ազգային գործունէութեան բոլոր մարզերուն մէջ կառավարութեան կատարած արդիւնաւէտ գործը հաստատելով, կը ճշդէ օրինագիծերը որոնք Խորհրդարանին պիտի ներկայացուին, օրինագիծեր՝ մամուլի ազատին, պետական պաշտօնատուններու կանոնագրութեան և կը հաստատէ կամքը՝ հետապնդելու, բանակը ամրացնելու համար ստիպողական գործունէութեան։

Արտաքին քաղաքականութեան մասին ուղերձը կ'ըսէ։

«Միջազգային կեանքը յուզող տակնուվրայութեան մէջ, Ռումանիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը պիտի ըլլայ առանց տկարանալու և հանդարտութեամբ հասնիլ մեր գերադոյն նպատակին որ է՝ պահպանել խաղաղութիւնը և ամբողջութիւնը առյաւէտ գծուած մեր սահմաններուն։»

Ուղերձը յիշեց Ազգերու Ընկերութեան շրջանակին մէջ գործակցութեան անհրաժեշտութիւնը։ Զեխոսլովաքիոյ նախագահին և նուկոսլավիոյ խնամակալին այցելութիւնները և անոնց եզած ջերմագին ընդունելութիւնը ու այն հոգածութիւնը զոր Ռումանիա կ'ընէ պահելու համար իր կնքած դաշնագիրները։

Ուղերձը կը վերջանայ ընելով յուզիչ կոչ մը երկրին բոլոր ուժերու Միութեան, պաշտպանելու համար հայրենիքը և նախնեաց զոհողութիւններով ժառանգուած իրաւունքները։

Խանդավառ ծափահարութիւններով ողջունեցին թագաւորին ժամանումն ու մեկնումը, ինչպէս նաեւ ուղերձին զանազան մասերը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵՍՓ. ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԳԱՐԱ, 15։ — Այսօր տեղի ունեցան ընտրութիւնը գաւառներու Թափուր մնացած երեսփ. աթոռներուն։ Ընտրուեցան Հալէպ կուսակցութեան թեկնածուները. Զանկըրըի երեսփոխան ընտրուեցաւ Ֆազըլ Նազմի էօրքին, Մարաշի երեսփոխան՝ Ալաէտտին Թիրիմօղլու, Քէօթահիոյ երեսփոխան՝ Հիւսէյին Րահմի կիւրքըճը, եօզկատի երեսփոխան՝ Ճէլալ Արադ։ Ընտրութիւնները եղան միաձայնութեամբ։

ՎԵՐԱՅԻ

ՎԵՐՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ ԲՈՒՆԱԲԱՐՈՒՄԸ

(Շար Ա. էջէն)

փոքր տերութեանց դէմ։ «Էքօ տը Բաուի» կ'ըսէ.

«Ասիկա, Հիթլերի հետ գլուխ գլխի խօսակցելու հաճոյքին համար մեր դաշնակիցներուն հետ մեր յարաբերութիւնները խզել տալ ուզողներուն դաս մը պիտի ըլլայ։»

«Իօվռ» կ'ըսէ.

«Փիւրէր անգամ մը եւս լաւ տեսած է։ Իրանցա դաշնագիրներու բռնաբարումին հանդէպ նորէն անհոգ պիտի գտնուի։»

«Իւմանիթէ» կը քննադատէ աբիսմաեան պետութեանց տկարութիւնը և կ'ըսէ թէ Գերմանիա այս տկարութենէն առաւելագոյն օգուտ կը քաղէ։

«Էքսէլսիօր», «Լը Ժուռ» և «Լ'Ամի տիւ Բէօփլ» կը գրեն թէ Գերմանիոյ վերջին չարժումը քաղաքական գործ մըն է։

Չեխոսլովաքիոյ դիրքը

ԲՐԱԿԱ 15.— Վէրսայլի դաշնագրին գերման գերերը միջազգայնացնող յօդուածներու Գերմանիոյ կողմէ ջնջումը՝ երէկ գերման դեսպանին կողմէ հաղորդուեցաւ արտաքին նախարարութեան։

ՍՊԱՆԻԱ

[Շար. Ա.. էջէն]

Քամբօի մէջ ունեցած յաղթութենէն ետք, ըմբոստները կը ջանան ճնշել Լօս Քրանէխոյ ուղղութեամբ։

Մատրիտի մէջ նոր բան չկայ

ՄԱՏՐԻՏ 15.— Մատրիտի ճակատին վրայ, զինուորական կացութեան մէջ ոչ մէկ նորութիւն։

Ըմբոստ օդանաւեր ռմբակոծեցին Մատրիտը, բայց կառավարական օդանաւեր սկսան հալածել զանոնք։

Կը հերոսի

ԼՈՆԴՈՆ 15.— կառավարութիւնը կը հերքէ և կը յայտնէ թէ, կուխի ընթացքին թունաւոր կազ չէ գործածած։

ՐԱՊԱԹ 15.— Սէվիլլի բանտէն երէկ իրիկուն տեղեկացուց թէ Սպանիոյ ուշադրութիւնը գարձած է 17րդ դարաբանակին գրաւած բլուրին։ Թէեւ կառավարականները ուզած են հոն ալ յարձակիլ, բայց մեծ ջնաս տալով ստիպուած են նահանջել։

ՏՕՔԹ. ՇԱԽԹ ԱՆԴԱՐԱ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Գերման տնտեսական նախարար և Պետական Պանքայի տնօրէն Տքթ. Շախթ, ընկերակցութեամբ Բայխսպանքի վարիչներէն Մօսլ, Լայպէնի և գերման տնտեսական նախարարութեան մասնագէտ Ֆոլկընոթի, երէկ առտու պանդոկէն ելան և այցելեցին թանգարաններն ու քաղաքին հետաքրքրական վայրերը։

Տօքթ. Շախթ այսօր Անգարա պիտի երթայ և պիտի տեսակցի մեր պետական մարդոց հետ։ Տօքթօրը յայտնած է թէ Անգարայէն դարձին պիտի տեսակցի Իթթիհատուլ Ութթերոզներուն հետ։

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ-ԲԵՐԱ ՀԱՒԱՍԱՐ

1-1 ԿՕԼՈՎ

ԱՌԱՋԻՆ ԽԱՂԱՄԱՍԻՆ ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ 1-ՕՈՎ ՅԱՂԹԱԾ ԷՐ

Շէրէֆ սթատի ֆութպոլի լիկի մրցումներէն Նոր Շիշլի և Բերա մըրցումը երէկ առաւօտ տեղի ունեցաւ խուռն բազմութեան մը ներկայութեան։ երէկուան մրցումը երկու խումբերու եղանակին առաջին կոնտաւոր հանդիպումը ըլլալով, հետաքրքիր պիտի ըլլար գայն դիտել։ Անցեալ եղանակին առաւելութիւնը Նոր Շիշլիի քովին էր։ Անկէ ի վեր Բերա քլիւպ կոտնյուցած էր իր խաղացողներէն մէկ քանին, երէկուան կազմին մէջ համբաւ չհասած Բերա քլիւպէն միայն Ճաքօնին և վաստարխան էր ձեացած, իսկ Նոր Շիշլիի կազմը կը բովանդակէր իր բոլոր աստղերը, սկսեալ բերդապահ Ֆէրուհանէն, պէք կէտեր էին Ջաքըրը և Գրիգորը, հաֆ Ալպերը, Նուպարիկը Ստեփան, իսկ յառաջապահներու գիծը կազմեր էին, Գրիգորիկ, Հրաչ, Սուլտուր, Տիրան և Ջաւէն։

Այս մեծապատիւ խաղացողները պէտք էր որ ալ այսօր ջախջախիչ յաղթանակ մը տանէին խումբին հին օրերու բամբասին ուժովը խաղացող, սա ապի մը երկու օրուան խաղացողներուն վրայ։ Թ. Ս. ելտըզէն վերջ Բերա քլիւպն ալ 7ի մօտ թիւով մը կօլ ուտելը տեսնելու եկեր էին երէկ չատեր։

Բայց ոչ, Նոր Շիշլիի խիզախ ուժգին խաղին և արագութեան դէմ Բերացիք հաներ էին հաչիւ և խոբամանկութիւն։ Այսպէս, երբ խաղը սկսաւ յոյներուն սէնթր հաֆը ըսկսաւ սէնթրը փօր խաղացող Սուլտուրեանը յետադնդել, դեռ ան փորձ խաղացող մը ըլլալով անտեղի չարժուններով. այդ կերպով դաս առած ըլլալը կը մատնէր։ Իսկ յառաջապահներէն վասիլեատիս եկեր խառնուեր էր հաֆերուն մէջ, որոշ կ'երեւէր թէ Բերա Քլիւպ իր հակառակորդը կը կշռէր։

Հակառակ այս ամէնուն սակայն Սուլտուրեան խաղը սկսելէ հինգ վայրկեան վերջ իրեն յատուկ սթեյլով և արագութեամբ գնդակը առջեւը ձգեց և դէմը չարուած երեք հակառակորդը անցնելով բերդէն վեց ոթթը քայլ հեռուէն Նոր Շիշլի մէկ հատիկ կօլը նշանակեց։ Բերա Քլիւպ կարծես կ'սպասէր այս կօլին, այնչափ ոչինչ եղաւ աղդեցութիւնը իր խաղացողներուն վրայ, և անոնք խաղին տեւողութեան ընթացքին հաչուած խաղարկութեամբ մը տեղ քայլընել ստիպեցին Նոր Շիշլիի խաղացողները։ Այդ միակ կօլը որ Նոր Շիշլիի յառաջապահները ուշ կամ կանուխ պիտի ընէին, դոհացում գտնելու համար, խաղին առջի վայրկեաններուն ըլլալով բերացիներուն հանդուրժութիւն իսկ Նոր Շիշլիցիներուն թուլութիւն տուաւ։

Առաջին խաղամասը այս արգիւնքով լրացաւ բայց երկրորդ խաղամասին Բերայի խաղացողները Նոր Շիշլիի խաղը կեցնելէ վերջ, հետզհետէ սկսան վտանգաւոր ըլլալ և մրցման վերջաւորութեան քան վայրկեան մնացած կօլ մը ընելով հաւասարեցան։ Ֆէրուհան որ մինչեւ այն ատեն մէկ երկու վտանգ հեռացուցած էր այս անգամ չկրցաւ շարժիլ ու գնդակը ոտքին քաւելով բերդէն ներս մտաւ։ Մրցումը վարեց Ֆէնէր պաղչէի անգլիացի անթրէնէօրը։

Խրատ մը եւս

երկու տարի չարունակ այս սիւնակներուն մէջ գրեցինք թէ Նոր Շիշլիի վարիչները Սուլտուրեանը պէտք է կեդրոնը խաղցնեն անոր կարողութիւններէն առաւելագոյն չափով օգտուելու համար։ Այդ պատրոնները երկու տարի, թերեւս ալ աւելի, աչ ու ձախ դարձուցին և վերջապէս ակամայ մեր ըսածը (այսինքն պէտք եղածը) ընելու ստիպուեցան։ երէկուան Սուլտուրեանի ըրած կօլը, անապատելի անակնկալ մըն էր, այդ դիրքին մէջը գտնուող ուրիշ ոչ մէկ խաղացող կրնար կօլ հանել (իսօսքս Նոր Շիշլիի խաղացողներուն համար է)։ Զմոռնանք որ Սուլտուրեան, մրցումը չհանելու առիթն ալ ստեղծեց... երկրորդ կօլի մը կեցէք նօթերուս նայիմ... խաղին 24րդ վայրկեանէն ետք Նոր Շիշլիի կեդրոնի յառաջապահը իր ալ ծայրին կղմէ, գնդակին հետ խաղացող վչտարխին չարժ մը տալով կ'զգեանէ ու գնդակը կը նետէ Բերայի բերդին առջեւ առանձին սպասող Տիրանին. Տիրան չյաջողիր լաւ հարուածել և առիթը կը վրիպի։ Բաղդն է որ հոս գեր կը խաղայ, Տիրան յանցանք չունի քանի որ այդ դիրքին մէջ իրմէ չատ աւելի վարպետ խաղացողներ նոյն չուտրումը ունեցած են։

Հիմակ քանի որ Նոր Շիշլիի վարիչները մեր խօսքը կ'ուղեն մտիկ ընել կարեւոր խրատ մը ևս, Նուպարիկը պէտք է որ յառաջապահ խաղցնեն որպէսզի Նոր Շիշլիի յառաջապահներու գիծը կարենայ կոնտաւոր խաղ մը խաղալ։

Ասիկա թող նկատուի խումբին սխալ կազմուած ըլլալուն մասին քննադատութիւն մը և կամ ապագային համար գործադրելի յանձնարարութիւն մը. ինչպէս որ կ'ուզէք, ինչ որ ալ ըլլայ պակաս մըն է որ կը գործեն ու պիտի գործեն Նոր Շիշլիի վարիչները իրենց կարեւոր մէկ յառաջապահը հաֆերու գծին մէջ բանտարկելով։

ԱԶԱԳ ՍԻՆԷՄԱՆ ՍԻՐՈՅ ՍԷՆՖՕՆԻՆ

Շարլ Պուայէ, Քաթէրին Հէպպըրն

ԲՈՑԱՎԱՌ ԵՐԿԻՆՔԸ

հետաքրքրական ֆիլմ

ՀԱԼՔ ՕԲԷՐԷԹԻ

Մաքսիմի մէջ (Դէպէն սկսեալ)

մասնակցութեամբ Զօզօ Տալմասի և Ֆօմա քօսթ

ԲԻԲԻԶԱ

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՑ

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵՐԳԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԵԱՆՑ ԱՌԻԹ

ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՆ ՏՔ. Ա. ՎԱՀՐԱՄԻ ԵՒ ՍՈՒՐԷՆ ՇԱՄԼԵԱՆԻ ՁԱՌԵՐԸ

Բանկալթիի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ «Լուսաւորիչ» երգչախումբի կազմութեան 7րդ տարեդարձը փայլուն հանդիսութիւններով տօնուեցաւ երէկ Պէյօղլուի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, որ ամբողջովին լեցուած էր երկաւոր ժողովրդեան խուռն մաղմութեամբ։

Պատարագեց և քարոզեց Պէշիկթաշի Սահակեան Տ. Սերովբէ Ա. քհնյ. Պուրմայեան «որ առիք զպատուէր քարոզել աներկիւղ յաշխարհի» ընտրանով և փառաբանութիւնը ըրաւ երգին, նամանաւանդ Սրբազան երգեհոնն, դրուատեց երգչախումբին անդամները այս ուղղութեամբ իրենց տարած գովելի ջանքերուն համար և օրհնեց զանոնք։

Պատարագի երգեցողութիւնները երգչախումբի ամբողջական կազմին կողմէ խիստ ներդաշնակութեամբ կատարուեցան վերնատունէն Կոմիտասեան և եկմալեան եղանակներով, ղեկավարութեամբ երաժշտապետ Տիար Գրիգոր Կիւմիւշեանի և մասնակցութեամբ օուկի, զոր կը նուագէր վարժ կերպով Օր. Նուարդ Գ. Կիւմիւշեան։ Յումբին անդամներէն ոմանք մանաւանդ խիստ գոհ տպաւորութիւն թողուցին և փայլեցան իրենց մեներգներով. Պ. Պօղոս Դանիէլեան «Տօնիմ» մեղեդիով, Ցարութիւն Ավճեան Սրբասացութեամբ, Տիկին Ալիս Աքեան «Ամէն և ընդ հոգւոյդ քումն» և ուրիշ երգերով, իսկ սեղանին վրայ ալ կարպիս Ոսկանեան և Յովսէփ Յովակիմեան իրենց կանոնաւոր ու գեղեցիկ երգեցողութեամբ։

Եկեղեցական արարողութեանց աւարտումէն յետոյ, Մատենադարանի սրահին մէջ ընդունելութիւն մը սարքուեցաւ ի ներկայութեան Պէյօղլուի թաղ. Խորհրդոյ և Բանկալթիի Հոգաբարձութեան և Օժանդակ մարմիններու և երգչախումբերու անդամներուն ու ներկայացուցիչներուն և բազմաթիւ համակիրներու։

Երգչախումբին երգած բազմաձայն Անկախութեան քայլերգէն անմիջապէս վերջ խօսք առնելով Պէյօղլուի թաղ. Խորհրդոյ նախագահ Տիար Տօքթ. Անտէ Վահրամ, արտասանեց հայրենասիրական խիստ զեղեցիկ ճառ մը որուն մէկ ամփոփումը կուտանք ստորեւ։ Յարգելի Տօքթօրը յայտնելէ վերջ թէ 60ի չափ երիտասարդներէ և պատանիներէ բազկացած այս երգչախումբը իր յաջողութեամբ ամէնուն գնահատութեան արժանացած է և չնորհաւորելէ վերջ խումբը և անոր վարիչը, յարեց.—

— «Հայութիւնը 13 տարիէ ի վեր նոր կեանք մը կ'ապրի Թուրքիոյ մէջ, ազատօրէն խմբուելով միշտ բարի նպատակներու համար, և ո՛չ մէկ արգելքի ու խոչնդոտի հանդիպելով։ Հայը ըլլայ Թուրքիոյ թէ արտասահմանի մէջ, ամէն տեղ անխտիր կը յարգուի ու կը պաշտպանուի, իբր Թուրք հայրենակից։ Եւ ասոր համար մեր սրտագին երախտապարտութիւնը կը յայտնենք մեր մեծ ու լուսամիտ առաջնորդ Ա֊թաթիւրքի։

«Անիկա եղաւ այն կորովի անձնուորութիւնը՝ որ խորհեցաւ առողջ կեանք տալ բոլոր եւրոպայի կողմէ «հիւանդ մարդ», «հոգեւարք» կոչուած Թուրքիոյ, և վերակենդանացնել զայն։ Ա֊թաթիւրք նշդրակը ձեռքը՝ զուտ, մաքուր և առոյգ արիւն ներարկեց այս երկրին։ Ինչ պարտականութիւններ կը ծանրանան մեր ժողովուրդին վրայ։ Թուրքիոյ մէջը և դուրսը՝ հայութեան ապագան և փրկութիւնը Թուրքիոյ հետ կապուելու մէջ կը կայանայ։ Տեսանք թէ օտար երկիրներ ի՞նչպէս կը հարուածեն և դուրս կը նետեն Հայը՝ իբր անբաղձալի տարր։

«Այսօր, եէնիլքէօյի մէջ կը կատարուի անուանակոչութեան հանդէսը Իթթիհատականներու կողմէ նուիրուած 9 օգանաւերու որոնց երկուքը Պէյօղլուի ժողովուրդին կողմէ նուիրուած է։ Հայերն ալ՝ որ իրենց կրցածէն աւելին տուին այս առթիւ, անշուշտ ասկէ վերջ ալ աւելի սրտաբուխ և առատ նուիրատուութիւններ պիտի ընեն այս նպատակաւ, որպէսզի Թուրք հայրենիքը աւելի զարգանայ և բարգաւաճի։ Անգամ մը եւս մեր երախտագիտութիւնը կը յայտնենք մեր մեծ Առաջնորդին և երկրին իմաստուն վարիչներուն։ Շնորհակալութիւն նաեւ Բանկալթիի եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան և երգչախումբին, որ այսօր այս գեղեցիկ վայելքը ընծայեցին մեզ»։

Բուռն ծափահարութեանց մէջ վերջացող այս բանախօսութենէն յետոյ, երգչախումբը գոռացուց Հանդիսատեսէն տասնամեակի քայլերգը՝ «Զզդարզ աչըզ ալընա, օն երլտա հէր սավաշտան», ապա Բանկալթիի եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան անդամ և «Լուսաւորիչ» երգչախումբի Տնօրէն խորհրդոյատենապետ Տիար Ոսկիան Մուրատեան կարդաց տարեկան տեղեկագիրը, որով չնորհակալութիւն կը յայտնուէր Պէյօղլուի Թաղ. խորհուրդին ընձեռած նիւթական ու բարոյական օժանդակութեան և Բանկալթիի հոգաբարձութեան ընծայած աջակցութեան համար։ Գնահատութեամբ արտայայտուեցաւ Թաղ. խորհրդոյ մասին՝ Թաղին եկեղեցին պայծառ և կրթական յարկերու մակարդակը բարձր պահելու ջանքերուն և նախանձախնդրութեան համար։

Երգչախումբի երկաւոր անդամները մէկ տարուան մէջ 40էն 60ի բարձրացած են և կը կատարեն բազմաձայն երգեցողութիւններ, նոր անդամները կը մարզուին երաժշտապետին կողմէ։

Երգչախումբը զուրկ է հաստատ հասոյթէ և ծախքերը կը հոգայ պըՆակներու հասոյթով և նուէրներով։ Պիւտճէն փակած է 140 ոսկիով։ Հոգաբարձութեան չհնած 35 չապիկնեբէն զատ, երգչախումբն ալ չհնել տուած է 30 նոր չապիկներ ժողովուրդին նուէրներով, բայց դեռ 100 ոսկի բաց ունենալով, այս պարտքն ալ գոցելու համար անոր օժանդակութեան կը կարօտի։

Բանկալթիի Հոգաբարձութեան անդամներէն Տիար Գ. Հրանտ գեղեցիկ բանախօսութեամբ մը վերլուծեց ըրաւ հոգեւոր երաժշտութեան որ, ըսաւ, գարեր առաջ արդէն գոյութիւն ունեցած է։ Անմահն Կոմիտասի մասին խօսելէ վերջ, չնորհաւորեց երգչախումբին վարիչը և անդամները։

Տիար Պետրոս Կարապետեան Աթաթիւրքին բարեմաղթութիւններ ըրաւ և արձակ ու ոտանաւոր ուղերձներ արձակեց։

Ապա մամուլին կողմէ խօսք առնելով Տիար Սուրէն Շամլեան, կուռ բանախօսութիւն մը ըրաւ և իմէջ այլոց այսպէս եց ամէն անոնք որ կ'ուզեն պատմութիւնը խափանել ու մոռցընել տալ, իրենց սխալ մտայնութեամբ և գաղարիկ տրամաբանութեամբ։ Իրենց պատկանած թուրք պետութեան լաւագոյն կերպով ծառայած և օգտակար եղած են անոնք որ՝ ըսաւ՝ լաւ սերտած ու մշակած են իրենց ազգային լեզուն ու պատմութիւնը։ Անոնք են որ իսկապէս ըմբռնած ու որդեգրած են թրքական մշակոյթը։

Հայը միշտ և ամէնուրեք հաւատարիմ գտնուած է թուրք պետութեան և բարեկամ ու մտերիմ՝ իր Թուրք հայրենակցին։ Բացի ուրիշ բազմաթիւ օրինակներէ, ահա թարմ օրինակ մը եւս՝ Թուրքէն արհամարհուած և անոր թշնամի նկատուող Իսքէնտէրունի և Անթաքիի Հայերը որ այսօր իրենց հայրենիքէն դուրս, օտար հողի վրայ գտնուելով հանդերձ, կողք կողքի են կեցած և դիրք բռնած իրենց Թուրք հայրենակիցներուն հետ»։

Տիար Սուրէն Շամլեանի այս ճառն ալ խլացուցիչ ծափահարութիւններ խլեց։

Յայտագրին մէջ նշանակուած երգերու աւարտումէն վերջ, Տ. Սերովբէ Հայր երաժշտութեան մասին գեղեցիկ տեսութիւն մը ընելով և երգչախումբը չերմապէս չնորհաւորելով, «պահպանիչ»ով փակեց այս գողտրիկ հանդէսը որ բաւական արդիւնաւոր եղաւ ներկաներու նուէրներով։ Թաղ. Խորհուրդն ալ 10 ոսկի նուիրեց։

ԵՐԷԿԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԱՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳՆԵՐԸ

Ղալաթիոյ մէջ

Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ մանաւանդ պատարագ մատուցուեցաւ և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ երէկ առտու ի յիշատակ հոգելոյս Տ. Ներսէս Վարժապետեան Պատրիարքի, նախագահութեամբ Նարոյեան Ս. Պատրիարք Հօր։

Ս. Պատրիարքը «Հովիւ քաջ» բնաբանով քարոզ մը խօսելով, Ներսէս Պատրիարքի բեղուն կեանքը վերլուծեց՝ իբր հաւատքի ու կրօնքի մարդ որ ուզեց անոնց լծորդել գիտութիւնը և հիմնեց կեդրոնական վարժարանը, անմոռանալի յիշատակ մը ձգելով։ Երգեցողութիւնները ներգաշնակօրէն կատարուեցան եկեղեցական երաժշտասիրաց Մխիթեան կողմէ։ Ապա խորհրդարանին մէջ ընդունելութիւն և պատուասիրութիւն եղաւ։

Գումգաբուի մէջ

Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց Դասու հաստատութեան 217րդ և «Գողթան» երգչախումբի 12րդ տարեդարձին առթիւ, երէկ առտու Մայր եկեղեցւոյ մէջ պատարագեց և քարոզեց Տ. Զարմայր Ծ. վրդ. Կէղիւրեան։ Երգեցողութիւնները կատարուեցան բազմաձայն, Կոմիտասեան նոր եղանակով «Գողթան» երգչախումբին կողմէ։ Հոգեհանգստեան պաշտօնէն վերջ ընդունելութիւն և պատուասիրութիւններ տեղի ունեցան Դպրաց Դասու հիւրատոնը, ուր դպրապետ Տիար Յակոբ Գրալեան հմտալից բանախօսութիւն մը ըրաւ հայ եկեղ. երաժշտութեան և բազմաձայնի մասին, յետոյ Տնօրէն Խորհրդոյ ատենապետ Տիար Սարգիս Զուլֆեան կարդաց տարեկան գործունէութեան տեղեկագիրը, ուրկէ վերջ ներկաները զանազան նուէրներ ըրին Դպրաց Դասու երգչախումբի պէտքերուն համար։

Կէտիկ Փաշայի մէջ

Կէտիկ Փաշայի Աղբատախնամի տարեդարձը մեծ ոգեւորութեամբ տօնուեցաւ երէկ Թաղին Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ մէջ, ուր օրուան պատարագիչ Տ. Եղնիկ Ծ. վրդ. Պապաեան քարոզ մը խօսեցաւ բարեգործութեան մասին և ծանրացաւ Աղբատախնամին օգտակար գործունէութեան և Թաղեցիին բարեսիրական ղգացումներուն վրայ։

Երգեցողութիւնները խիստ ներդաշնակօրէն կատարուեցաւ Պէյօղլուի դպրաց դասուն կողմէ ղեկավարութեամբ, Պ. Գրիգոր Հաբէլեանի որ Պ. Ներսէս Ալեւտավէրեանի բացակայութեան կը վարէր խումբը։ Երգեհոնով. խումբին և մեներգողներուն ճարտարօրէն կ'ընկերանար Օր. Սիրարփի Թէլլալեան։

Աղբատախնամի սպասաւորներու և նուիրատուներու ննջեցեալ յիշատակին տեղի ունեցող հոգեհանգիստէն վերջ, փայլուն ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ և ճոխ պատուասիրութիւններ եղան։ Աղբատախնամի սպասաւոր Օր. Հայկուհի Երէցեան (քոյր Տ. Դաւիթ քահանայի) կարդալով տեղեկագիրը, պարզեց իրենց միամեայ գործունէութիւնը և չնորհակալութիւն յայտնեց այս տարեդարձի առթիւ եւս նուիրատուութիւններ ընողներուն։ Հանդէսը սկսաւ Հանրապետական քայլերգով որու յաջորդեցին զանազան երգեր և մեներգներ, երգչախումբին կողմէ և ամէն ոք մեկնեցաւ գոհ տպաւորութեամբ, չնորհաւորելով Աղբատախնամի ժրաջան անդամները։

Աղբատախնամը, այս տարի իր կատարած շատ մը բարենպաստակ գործերու կարգին 16 աղքատիկ ուսանողներու ուսումը ապահոված է տարեկան 65 ոսկի վճարելով և այս տարի աղքատներուն իր ձեռքովը բաժնելու համար առած է 2000 քիլօ ածուխ։

Աղբատախնամը կը բաղկանայ հետեւեալ անդամներէն. Պ. Պ. Արշակ Կակոսեան, Մկրտիչ Ազարեան, Աշոտ Գաւոյեան, Զարեհ Տէմիրճիեան, և Օր. Հայկուհի Երէցեան։

Օրուան հանդիսութիւններէն վերջ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն մը, որուն կանոնաւորութեան կը հակէր վարժարանին ազնիւ ուսուցչուհին Օր. Գոհարիկ Զօպանեան։ Ընդունելութեան առիթ եղաւ աւելի քան 65 ոսկիի հասնող նուիրատուութիւն մը։

Սկիւտարի մէջ

Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ պատարագեց երէկ լուսարարապետ Տ. Վահրամ Ա. քհնյ. Յակոբեան՝ եկեղեցիին էլեկտրականութեամբ լուսաւորման ծախքը հոգացող բարեսէր ազգայիններու ննջեցեալ հոգիներուն համար։ Տ. Հմայեակ Ծ. վրդ. Պախթիյարեան անհանգիստ ըլլալով, չկըրցաւ պատարագել, այլ միայն խօսեցաւ քարոզը և օրհնեց այս եկեղեցւոյն ձեռնարկին աստարողներու ննջեցեալ յիշատակը, որոնց համար հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն կատարուեցաւ, պատարագէն վերջ և բարեմաղթութիւններ ըրաւ բոլոր աստարողաց համար։

ՅՈՎՀ. ՈՍԿԵԲԵՐԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻԻ ՊԱՏԱՐԱԳԸ

Երէկ Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյն մէջ սոյն եկեղեցւոյն անուան տօնախմբութեան առթիւ տեղի ունեցաւ Ս. պատարագը Մխիթար բազմաձայն երգչախումբին մասնակցութեամբը։ Առաջին առթիւ կրնանք ըսել թէ այդ նորահաս երգչախումբը հակառակ իր երկրորդ պատարագը կատարած ըլլալուն կրցաւ մեծ յաջողութիւն մը ցոյց տալ անուշ ու ներդաշնակ երգեցողութեամբը։ Ս. պատարագէն յետոյ, զոր գերապայծառն անձամբ կատարեց, մեծապէս չնորհակալութիւն յայտնեց մաղթելով երիտասարդ երգիչներուն աւելի փայլուն յաջողութիւններ։ Նոյնպէս չատ վաւերակերպով ցոյց տուաւ գոհունակութիւնը զանոնք առաջնորդելով եկեղեցւոյն մատենադարանը ուր երգիչները կոմիտասի մէկ երգովը բացումը կատարեցին հաւաքոյթին։

Պէտք է խոստովանիլ թէ խումբը մի քանի ամսուան մէջ կազմուած ու երեւան եկած է։ Գնահատելի գոյութիւն մը կը ներկայացնէ։

Տ֊Ք. ՄԵԼԻՔՕՓԻ

ՎԻՃԱԿԸ ԲԱՐՒՈՔԵԼՈՒ ՎՐԱՅ Է

ԵՐԷԿ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԲԺԻՇԿՆԵՐ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ Ի ՐԵՆ

Երէկ բազմաթիւ հայ բժիշկները և անհատներ բարեկամներ ու համակիրներ Գերմանական հիւանդանոց երթալով այցելեցին Պէյօղլուի Աղբատախնամին և խնամատարութեան գանձապետ Տօքթ. Մելիքօֆի, որու վիճակը հետզհետէ կը բարւոքի հակառակ ձախ թեւը կտրուած ըլլալուն։ Տօքթօրը ուշաբերած է և կը խօսի իրեն այցելողներուն հետ։

Երէկ ալ Տօքթօրին այցելած են բացի Տօքթ.ներ Անտրէ Վահրամէ, Քէչիշեանէ, Հայրապետեանէ, ուրիշ բազմաթիւ բժիշկներ և անհատ բարեկամներ ու համակիրներ, զանազան և ապշութեան մատնելով ամբողջ պաշտօնէութիւնը և հիւանդապահուհիները՝ իր վայելած այսքան մեծ ժողովրդականութեան և չրջապատուած համակրութեան համար։

Արագ ապաքինում կը մաղթենք մեր մեծավարգ բարեկամ Տօքթ. Մելիքօֆի։

*** Տօքթ. Մելիքօֆի անակնկալ արկածին և հիւանդութեան պատճառով, Աղբատախնամ Հոգաբարձութեան կիրակի օր գումարելիք ընդհանուր ժողովը յետաձգուած է ուրիշ օրուան։

ՇԷՀԻՐ ԹԻՅԱԹՐՕՍՈՒ

ամէն օր ժամը 8.30ին
կիրակի ժամը 13.30ին
(Բշ. օրերը տրամ իսկ Գշ. օրերը օբէրէթ չկայ)

ՖՐԱՆՍ. ՔԱՏՐՈՆԸ (օբէրէթ)

ՄԱՍՔԱՐԱ

Դաշնաւորող՝ ՃԷմալ Բէչիտ

ԲԷՓԷՊԱՇԸ տրամ

ԱՅԱԳ ԹԱԳԸՄԸ ԱՐԱՍՔՆՏ

Հեղինակ՝ Մաքսիմ Կորքի

Լուծողականներու մէջ դիտութեան վերջին հրաչալիքն է։
Տուփը 16 դրուշ։ կը ծախուի բոլոր դեղատուններուն մէջ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՏՐԻՏԻ ԳՐԱԻՈՒՄԷՆ ԵՏՔԸ

Ապանիոյ ներքին պատերազմը կատաղութեամբ կը շարունակէ՝ կեդրոնացած Մատրիտի մէջ։

Մեծ յարձակումներն ու հակայարձակումներն են որ տեղի կ'ունենան երէք օրէ ի վեր։

Ո՞ր կողմին է յաղթականը։ Ցայսմ չէ։ Երկու կողմերն ալ իրենց ջախջախիչ յաղթութիւններէն կը ճառեն։ Ո՞ր կողմին յաղթական ըլլալու մասին ամէնէն աւելի հաւանականութիւն կայ։ Թէեւ Ապանիոյ Հանրապետութեան նախագահ Ազանա՝ Ֆրանսացի լրագրողներուն անցած օր յայտնեց թէ «Մատրիտը չպիտի իյնայ, ինչու որ Մատրիտի անկումը բովանդակ Ապանիոյ անկումը կը նշանակէ», բայց երեւոյթները ցոյց կուտան որ վերջ ի վերջոյ Ազգայնականները պիտի գրաւեն Մատրիտը ամբողջութեամբ։

Այսօր գիտենք թէ Ջօր. Ֆրանքօ Ապանիոյ 41 նահանգներուն 35ին տիրացած է և զէնք ու զօրք ճարելու մէջ կառավարութենէն շատ աւելի լայն միջոցներ ունի։ Ապահո՛վ քանի մը օր եւս և պիտի տեսնենք մէկ կամ միւս կողմին ձեռնթափ ըլլալը։

Եւ եղբայրասպան այս պատերազմը շատոնց վերջացած պիտի ըլլար, եթէ օտար պետութիւններ անոր չարունակուելուն չօգնէին։ Եւ ո՛րքան ցաւալի է որ եւրոպական մէկէ աւելի երկիրներ, քաղաքակիրթ ազգերու կառավարութիւններ փոխանակ արիւնաուշտ կռիւներուն արգելք ըլլալու, զէնք, զօրք, ռազմանիւթ հայթայթեցին երկու կողմին ալ, որպէս զի երկու եղբայր անխնայ ջարդեն դիրար, քարուքանդ ընեն իրենց հայրենիքը։

Ի՞նչ է սակայն առոց նպատակը։

Իտալիա և Գերմանիա կ'օգնեն Ազգայնականներուն, ապանիական այս ներքին պատերազմէն իրենց չահեր ապահովելու միտքով։

Երբ Ջօր. Ֆրանքօ Մատրիտի ճակատամարտներէն յաղթական ելլէ և հանրապետական կառավարութեան մարդիկը հանկէ գլուխ հանելով տէրը դառնայ մայրաքաղաքին, յաջորդ օրն իսկ Իտալիա և Գերմանիա պիտի ճանչնան Ապանիոյ նոր կառավարութիւնը և պիտի սկսին բանակցիլ — եթէ երբեք մինչեւ հիմա համաձայնելով չեն կարգադրած — այն փոխարինութիւնները զոր պիտի ստանան հաշուակցելու համար իրենց ըրած ծառայութիւնները ազգայնական բանակին։ Եւ, իսկապէս, շատ մեծ ժամանակութիւն ըրին Ազգայնականներուն՝ Գերմանիա և Իտալիա։

Ռազմական չրջանակներու կարծիքով, այս երկու երկիրները Ապանիոյ զանազան կէտերուն վրայ կայաններ պիտի ապահովեն, իրենց մարտանաւերուն և օդանաւերուն համար։

Անկէ զատ, Գերմանիա ուրիշ նպատակ մըն ալ ունի, շատ կը փափաքի որ անգամ մը իր ոտքը Միջերկրական ծովուն վրայ դնէ։ Ասիկա վիլհէլմ կայսեր ալ երազը եղած էր, և այսօր ալ տակաւին այս երազին իրականացման բաղձացողներ կան։

Ապանիոյ նոր կառավարութիւնը կրնայ այս բաղձանքը իրագործող ծառայութիւն մը ընել Գերմանիոյ։ Կրնայ Մարրօքի իրեն բաժին ինկած հողամասին վրայ շատ պզտիկ զաղթավայր մը անոր յատկացնել, նոյն իսկ քանի մը տարի վարձու տալու պայմանով։

Ցետոյ կայ Գերմանիոյ հակառակութիւնը Սովետ Ռուսիոյ և անոր հետ բոլոր համայնավար անունը կրող ո՛ եւ է մարմիններու և երկիրներու։ Ու երբ Ապանիոյ ընկերվարական-համայնավար կառավարութիւնը պարտուելով քաշուի և անոր տեղ Ֆաշիզմը հաստատուի, սակայն հարուած մը կրած պիտի ըլլայ Սովետ Ռուսիա։

Ապանիական այս ներքին պատերազմին մէջ Ֆրանսա կ'օգնէ կառավարական ուժերուն, և կ'օգնէ, ո՛չ թէ Ապանիային ո եւ է չահ մը ապահովելու միտքով, այլ կ'ուզէ խոյս տալ այն վնասներէն, զոր պիտի կրէ՝ Մատրիտի այժմու կառավարութեան պարտուելէն։

Երբ այս կառավարութիւնը քաշուի և անոր յաջորդէ Ֆաշիզմը, Ֆրանսա առաջին անգամ պիտի պարտաւորուի ամրացնել Պիրէնեան (Ապանիա) իր սահմանագլուխը։

Երկրորդ, Ֆրանսա, որ այժմ ընկերվարական-համայնավար կուսակցութեանց սկզբունքներով կը կառավարուի, Ֆաշիզմին՝ Ապանիոյ մէջ հաստատուելէն ետք, Ֆաշիզմի երէք երկիրներու՝ Գերմանիոյ, Իտալիոյ և Ապանիոյ ճնշումներուն պիտի են-թարկուի։ Եւ ասոր հետեւանքը կըլլայ նոյնիսկ այն ըլլալ որ, Ֆրանսա դժուարութիւն կրէ հաղորդակցելու Ափրիկէի իր գաղթավայրերուն հետ։

Սովետ Ռուսիոյ կողմէ Ապանիոյ կառավարութեան եղած օգնութեանց դրդապատճառը մէջտեղն է։ Ռուսիա կ'ուզէ բարձր պահել իր երկրին վարչաձեւին՝ Համայնավարութեան բրէսթիժը, որ պիտի ջախջախուի Ապանիոյ կառավարական ուժերուն պարտուելովն ու հոն Ֆաշիզմին հաստատուելով։ Անիշխանական հակումներով համայնավար իշխանութիւն մը կը գործէ այսօր Գաթալօնիոյ մէջ, բայց Իտալիա և Գերմանիա որոշած են ամէն գնով փճացնել զայն։ Ասիկա մեծ հարուած մըն է Սովետ Ռուսիոյ համար և կ'ուզէ խոյս տալ անկէ, օգնելով ընկերվարական կառավարութեան, որ չպարտուի ազգայնական բանակէն։

Եւրոպական տէրութեանց մէջ, Անգլիան է որ կառարեալ չեզոքութիւն կը պահէ ապանիական կռիւներուն մէջ և անձնական հաշիւներով չօգնէր, անոնց մէկ կամ միւս կողմին։ Անգլիոյ համար աւանդութիւն մըն է միջամտել չըլլալ ուրիշ երկիրներու վարչաձեւերուն, ասով մէկտեղ չի բաղձար Ապանիոյ Ազգայնականներուն յաղթական ըլլալով Միջերկրականի մէջ Գերմանիոյ և Իտալիոյ ազատ ասպարէզ գտնելուն, թէեւ այս հաւանականութիւնն ալ նկատի առնելով վերջերս ուժ տուաւ Հնդկաստանի հին ճամբուն՝ Բարեյուսոյ Գլխուն, հակայ ամրութիւններ չինեց այդ ճամբուն վրայ, Ասուանլոն և Սէյնթ Լուկն կղզիներուն մէջ։

Մատրիտի գրաւումէն և Ապանիոյ կառավարութեան հաստատուելէն յետոյ, միտքերը տանջող խնդիր մը չի մնար քաղաքական հորիզոնին վրայ։

Եւրոպական մամուլը, նոյնիսկ Ֆրանսական թերթերը գովեստով կը յիշեն Մուսօլինիի այն գերագոյն ճարպկութիւնը, որով կրցած է Գերմանիոյ հետ համաձայնութիւն կնքել, առանց ագեւմտեան ազգի մը դէմ հակառակ տրամադրութիւն մը ուղղելու։ Այնպէս որ ո եւ է ատեն կրնայ, Գերմանիայէն զատ, համաձայնիլ Անգլիոյ հետ, ինչպէս նաեւ Ֆրանսայի հետ։ Անգլիոյ հետ մերձեցումի ձեռնարկները սկսած են և կրնայ ըլլալ որ վաղն ալ Ֆրանսայի հետ սկսին։

Անգլիոյ և Գերմանիոյ մէջեւ մերձեցումը արդէն իսկ կատարեալ իրողութիւն մըն է։ Գերմանիոյ ներկայացուցիչին՝ Ֆօն Րիպէնթրոպ Լոնտոն ժամանումը և անոր եղած արտասովոր ընդունելութիւնը ուշագրութիւն գրաւեցին։ Շատ մը կէտերու մէջ համաձայնութիւն գոյացած է Անգլիոյ և Գերմանիոյ տեսակէտներուն միջեւ։

Երկու կէտ կայ որուն մէջ Անգլիա չի կրնար զոհացում տալ Գերմանիոյ, մէկը՝ Ռուսիոյ և միւսը՝ Ֆրանսայի մասին։ Անգլիա չուզեր Գերմանիոյ գործակից, անոր մղած

(Շար. է. էջ)

ԸՆԴՀ. ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՊԱՏՃԱՌԸ ԴԱՐՁՈՂ

ԵՒՐՈՊԱՅԷՆ ԱՍԻԱ ԵՐԿԱՐՈՂ ՉԱՄԲՈՒՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԳԼԻԱ ՉՈՒԶԵՐ ՍՈՎԵԼԷԹՆԵՐՈՒ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՍՆԵԼ, ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՄ ՉԱԲՈՆԻ ԿՈՂՄԷ, ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ...

ԳԵՐՄԱՆԻԱ Ո՞Ր ՉԱՄԲՈՎ ԿՐՆԱՅ ՔԱԼԵԼ ՈՒՔՐԱՆԻՈՅ ՎՐԱՅ

Անգլիա այն փոքր երկիրն է որ իր հեռատեսութիւններու և նուրբ դիւանագիտութեան չնորհիւ կրցած է և կրնայ իր ձեռքին մէկ պահել աշխարհի մէկ չորրորդը։

Ահա այդ Անգլիան իր մեծ կայսրութեան պահպանումին համար ունի զանազան գաղտնի դարձած չահեր, որոնք այլեւս աւանդութեան մը նման կ'անցնին սերունդէ սերունդ։

Առանցքէ մէկն է Եւրոպա-Ասիա ճամբուն համար եղած խաղերը աչքէ չհեռացնել։ Ան մանաւանդ չկրնար անհոգ ըլլալ Եւրոպա-Ասիա ճամբուն եւրոպական մասին մէջ կատարուած խաղերուն և Իտալիոյ քարիւղի չրջանակին վիճակին հանդէպ։ Կարելի է այս սկզբունքը ձեւափոխել և գնել այնպիսի ձեւի մը մէջ, որ աւելնայ իր կարեւոր իմաստը։ Հետեւաբար այդ իրականութիւնը կրնանք հետեւեալ կերպով ձեւափոխել։

«Անգլիա Եւրոպա-Ասիա ճամբուն եւրոպական մասը կազմող 500 քիլոմէթր տարածութիւնը պաշտպանող և Ռումէլն քարիւղներուն պահպանութիւնը ընող Չէխոսլովաքիոյ դէմ ուղղուած քաղաքական և գինուորական չարժուձիներուն դէմ չկրնար անտարբեր մնալ»։

Եթէ խնդիրը դարձնենք պահնորդութեան մասին, կրնանք ըսել թէ Անգլիա Հնդկաց ովկիանոսի չահերը ապահովելու համար չկրնար թոյլ տալ որ Դանուբի աւազանը առաջին կարգի պետութիւն մը օդային խիթրապետութեան տակ մտնէ։ Դանուբեան պետութիւնները իր ազդեցութեան տակ պահելը Անգլիոյ կենսական չահերուն պահանջքն է։

Արդէն ասիկա ամէն ոք գիտէ և արդէն դեռ քանի մը չաբաթ առաջ էր որ գերման օդային մասնագէտ գնդապետ Ֆօն Պիւլօվ յայտարարեց թէ Անգլիա Սիւէզի պաշտպանութիւնը Ալեքսանդրու վրայ կը պատրաստէ։

Ասիկա իրականութիւն մըն է ոչ միայն Սիւէզի այլ նաեւ Իրագի քարիւղներուն պաշտպանութեան համար։

Այսպէս ուրեմն Չէխոսլովաքիոյ ճակատագիրը կը հետաքրքրէ ոչ միայն Իտալիան, Լեհաստանը, Փոքր Համաձայնութիւնը և Ֆրանսան, այլ նաեւ Անգլիան, իր իսկական չահերուն հետեւանքով։

Եթէ Չէխոսլովաքիա այսպէս շատ մը երկիրներու համար զանազան ձեւերով օգտակար կամ վնասակար գոյութիւն մը կը ներկայացնէ, կ'արժէ նաեւ քննել թէ Սովետները դիրքը ի՞նչ կրնայ ըլլալ հոն, քանի որ երկար ատեն խօսակցութեան նիւթ եղան Սովետներուն Չէխոսլովաքիոյ օգնութեամբ Գերմանիա յարձակելու հարցը։

Ցայտնի է թէ Գերմանները ունին վտանգաւոր ծրագիր մը, զրաւել հարաւա Ուքրանիան և արդէն յայտնի է որ գերման ազատակոյտը կը նայի բնականաբար Ուքրանիա երթալ Դանուբի աւազանին ճամբով, իսկ նաւագնիստ վնասակար և աւելի դիւրին ճամբայ։ Եթէ Դանուբի ճամբէն չկրնան պէտք կ'ըլլայ անցնիլ Լեհաստանէն, քանի որ Գերմանիա և Իտալիա տակաւին չեն։ Դանուբի ճամբով անցնելու պարագային Չէխոսլովաքիայէն և Լեհաստանէն պէտք կ'ըլլայ անցնիլ։

Ենթադրենք որ Գերմանները նախնարեցին իրենց համար դիւրին կացութիւն Դանուբի ճամբան։ Այն ատեն Սովետներուն համար առաջին օգուտը պիտի ըլլայ Չէխոսլովաքիոյ ընդդիմութիւնը և պինդ դիմադրութիւնը գերման բանակին դէմ։ Եւ Սովետները հակառակ իրենց հակայ բանակին պէտք պիտի ունենան Չէխոսլովաքիոյ այդ օգնութեան, քանի որ սխալ է կարծել թէ պատերազմի մը պարագային Սովետ Ռուսիա իր ամբողջ բանակը Եւրոպա պիտի թափէ։ Հապա Ճապոնի՞ան։

Սովետները երէք մեծ պետութեանց դրացի են և անոնցմէ բաժնուած փոքր պետութիւններով։

1. *Լեհաստան և Լիթվանիա մաս են Սովետ Ռուսիոյ և Գերմանիոյ միջեւ։*
2. *Ռումանիան և Թիւրէթ կ'ենկարին Սովետներուն և անգլիական հոգամասերու միջեւ։*
3. *Մանչուքուօ և հիւսիսային Չինաստան կը գտնուին Սովետ Ռուսիոյ և Ճապոնի միջեւ։*

Գերմանիա կամ Անգլիոյ և կամ Ճապոնի հետ դաշնակից ըլլալով կըրնայ Սովետներուն դէմ ելլել։

Սակայն Սովետներու դէմ անգլեւերման դաշնակցութիւն մը կըրնայ ըլլալ միայն այն ատեն երբ Ռուսերը կեդրոնական Ասիոյ անգլ. չահերը լրջօրէն վտանգեն։ Որովհետեւ ինչպէս վերը ըսինք, Անգլիա միայն իր չահերուն եղած լուրջ վտանգը տեսնելով կը չարժի։ Ճապկան գերմաներեւաբան դաշնակցութիւնը այդպէս չէ։ Երկու ազգայնական երկիրներն ալ Սովետներուն դէմ երիվիմ թշնամի են և անոր հետ տեսնելիք հաչիւ ունին, որով մէկը եթէ կռուի սկսի, միւսը խիստ հաւանաբար իր կարգին պիտի պատերազմի։

Եթէ Սովետները պարտուին այս պիսի պատերազմի մը մէջ, այդ պիտի նշանակէ Գերմանիոյ մեծ ծով հասնիլը և հետեւաբար Ասիա Եւրոպա ճամբէն մեծ մաս մը կորնելով իր ազդեցութեան տակ առնելը։ Անգլիա ատոր չկրնար յօժարիլ։ Անգլիա լաւ գիտէ թէ Գերմանիա անգամ մը որ Սեւ ծով իջնէ, պիտի կրնայ զայն իր ազդեցութեան տակ առնել և բանել Պասրայի ճամբան, բան մը որ արդէն փորձած էր ընդհ. պատերազմէն առաջ և Անգլիա անոր պատիժը տուաւ մասամբ ալ իր պատճառած վտանգին համար։

Անգլիա չուզեր Սովետներուն պարտութիւնը կամ տկարանալը, քանի որ ան իրեն վտանգ չպատճառեր, իսկ եթէ պարտուի կամ տկարանայ, ոչ միայն Գերմանիա վերոյիշեալ վտանգները կը սպառնայ, այլ նաեւ Ճապոնի փորձանքը Միայր։ Արեւելքի մէջ անհանդուրժելի կ'ըլլայ և կրնայ թէ

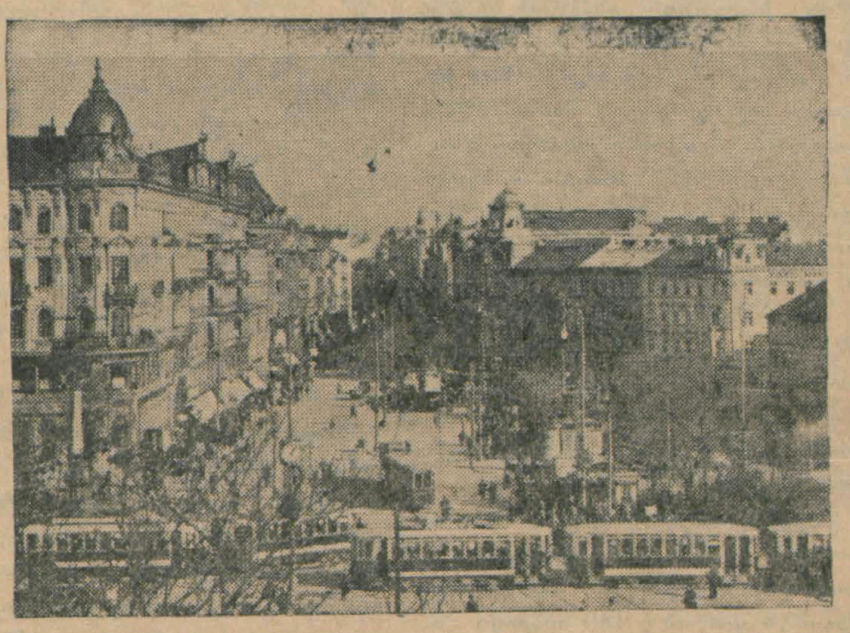

ԵՐԳԻԾԱՆՔԻ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

ՈՐՊԻՆ ՀԱՄԱՐ ԱՐԴԵՕՔ...

— Այդքան արդուզարդը որո՞ւն համար կ'ընես, աղջիկս:
— Ընկերուհիիս տանուտեր տօնախմբութեան պիտի երթամ: Ամուսինը շատ վայելչասէր է...

ՕԳՍԷՆԻՆ ԱՂՋԻԿ ՈՒԶԵԼԸ

Թիւխտ տակը առ գիս ըրէ վաւակ,
Ուտենք և խմենք, պարապար ըլլանք
Ֆուզում մառիկս, տէրտ մի տար սրտիս,
Ինչո՞ւ ծուռ աչկով ինծի կը նայիս.
Արթըխ խօսք տուր տէ հարսնիքը ընենք,
Հետդ պարապար հօրս մը քաշենք:
Հօտը տեսնամ պուճախը կայնած
Ձալղըճիները դիմացը չարուած,
Հարսնիք մը պտոր ընեմ բէք աղուոր,
Աչխարք ալ բիւթինն մատ խածնէ պտոր:
Աման մարիկս էկու չէ մըտար,
Իմ էրած սիրտս ալթըխ մի կոտրէր,
Հօրօրիկս տուր սուրաթը պագնեմ,
Ան իմ հոգիէս էվէլ կը սիրեմ:
Ամէն օր կ'երթամ Աստուածամօրին,
Սիրտս կը բանամ խորանին առջին,
Հօտօրիկս առնեմ նէ սանք պարապար
Դէմը մամ վառեմ իմ պօյիս խաթար:
Ֆուզում մառիկս էկու խօսքդ տուր,
Ալթըխ էրէս մի նայիր ծուռ ծուռ.
Ամէն մարդիկներ թող ըսեն ալթըխ,
Եաշասըն Օգսէն պիկ ունմազըտըք:
Ա՛խ Հօտօրիկս հիյերդ սիրեմ,
Աճապա էրեսդ երբ պտոր տեսնեմ,
Ես քեզի համար եղա՝ թել դերձան
Գրչերը քուն չունիմ ցորեկը մէչտան:
Մառիկ մի նայիր խլըխս վրայ,
Ծոր կիրակին դուն ինծի տեսնաս.
Աթէ մը լաթ պտոր չընեմ խաչ վկայ
Սըրմալը չէրքէն գլոխս մօտ եազմա:

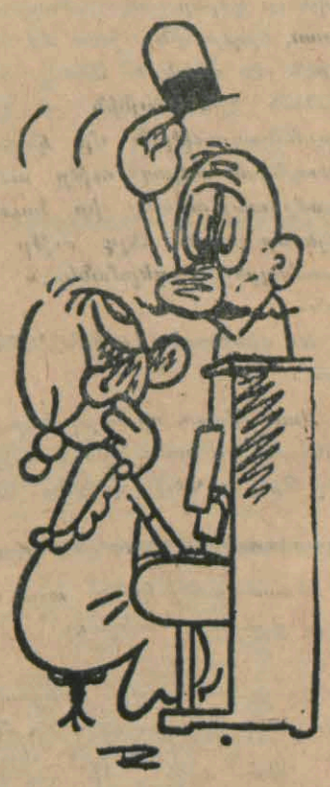

— Ներողութիւն, տիկին, տաս պիտի խնդրէի որ դաշնակը ծուռագած պահերնուդ պատուհանը գոց պահէիր:
— Ինչո՞ւ:
— Դիմացի տուներէն պիտի կարծեն որ կուիւ կ'ընենք:

ԽՐԱՏԸ...

— Մայրիկ, եղբայրս ինծի չուն բաւաւ. ես ալ չունը դուն ես, ըսի:
— Քոյր եղբօր մէջ խաթրութիւն չկայ, ազջիկս, դուն ինչ որ ես, ան ալ նոյնն է... Ջիրար մի վիրաւորէք, զաւակս:

Էկու մառիկս տէր պապան կանչենք,
Աղջիկդ մէյ մը խոստովանցնենք,
Էյերքիմ ան ալ ինծի ուզէ նէ
Ալթըխս չխտալը տուն միտքդ հանէ:
Ամա աղջիկդ ալ ինծի չուզէնէ,
Ան աղուոր աչքերը վեր վեր ընէնէ,
Ա՛խ պէնիմ իչին պուռ տալնա հառամ
Շիտ չխտակ կ'երթամ ես ծովը կ'իյնամ
Ա՛խ Հօտօր էլինտէն եանտըմ թուխթուչըմ,
Սէնին աչկընտան տիմանէ օլտուս,
Էյեր չէրքատա էօմրիւմ մուրատըզ,
Ալթըք մահչէրէ քալտը տավամըզ:
Մառիկ ծուռ աչկով կը նայիս կենէ,
Կը հասկընամ կոր նիչկէթդ կէչէ
Էյերքիմ ըսես մուխլաս չեմ խտար
Ինծի պէս փեսայ չես կրնար գտնալ:
Ամա գիչերը էրածս եկաւ
Մէկ սև խառզա մը գլոխս տարցաւ
Տէօչէկէս ելայ եարը կէճէին,
Վա՛խ Օգսէն ըսի, ֆէնա տըր իչին:
Պէ չաչկըն քառը, կէլ ինաս էֆեմէ
Չէր չէյն պանա տօղրուէ սէօյլէմէ,
Աղջիկդ օր մը պուճախը նստած
Բէբառէյին տակէն երեսիս խնտաց:

— Ռումպան կատարեալապէս սոռվեր ես:
— Այո՛, բայց խելքի պըտոյտ կուտայ կոր:

ԼԱԻԱԳՈՅՆ ԿԱՂԱՆԴԶԸՔԸ

Երկու բարեկամներու միջեւ.
— Եղբայր, եկածը կաղանդ է, տղաքը խաղալիք կ'ուզեն, կնիկս կաղանդչէք կ'ուզէ, չուարեր ձեացեր եմ, ինչ ընեմ, չեմ գիտեր:
— Ատ ալ մտածելիք բա՞ն է. քաթալօկ մը առ տուն տար...:

— Ան կերածիդ պնակը խա՞ղի դուս է:
— Առաջուընէ չեմ հարցընէր, ախտաժակս չգոցուելու համար

— Առջի ամուսնած տեղէդ վկայական մը ունի՞ս:
— Այո՛, պարտմուռիակ մը:

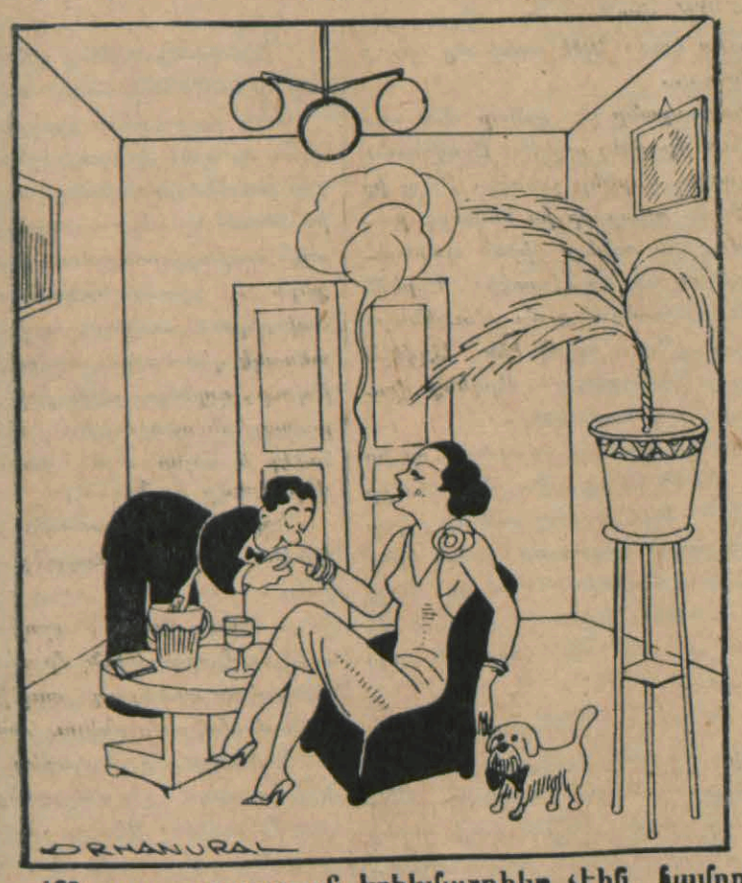

— Ինչ լաւ, առաջուան էրիկմարդիկը չէին նամբուրեր:
— Հապա ի՞նչ կ'ընէին:
— Կը բռնէին ու կը թոթուէին...

ԼՈՆՏՈՆԷՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

ՄԵԾ ԵՐԳՉՈՒՀԻՒ ՄԸ ՇԱՀԵԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՍԸ ՏԱՐԻ ԵԿԵՂԵՑԻԻ ԵՐԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ՁՆԶԻՆ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎԸ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ԱՊՐԵՑՆԵԼԷ ՎԵՐՋ, ԻՆՉՊԷՍ ՅԱՋՈՂԵՑԱԻ ՀՈՉԱԿԱՒՈՐ ԴԱՌՆԱԼ

ՋԻՆՔԸ ԼՍՈՂԸ ԿԸ ՀԻԱՆԱՐ ԵՒ ՀԻԱՑՈՂԸ ԱՒԵԼԻ ՓԱՅԼՈՒՆ ԳՈՐԾ ԿԸ ԳՏՆԵՐ

ՄԱՐԻԱ ՔԼՊՕԹԱՐԻ ՕՐԸ 680 ՈՍԿԻ ԿԸ ՇԱՀԻ ԱՅՍՕՐ

ՀԻԱՑՈՒՄՈՎ ԼՍԵՑԻՆՔ ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

(Մասնաւոր թղթակցութիւն «ժամանակ»ի)

Լոնտոն, 10—11—1936

Աչխարհ անլուծելի գաղտնիք մըն է, և մարդիկ ճակատագրի և բազդի անխուսն յանձնուած անզօր էակներ, որոնք թէեւ կրնան երբեմն իրենց համբան անձամբ բանալ, բայց յաճախ կ'իյնան կամ կ'ելլեն առանց գիտնալու այդ փոփոխութեան պատճառը։ Եւ որովհետեւ չեն կրնար բացատրութիւն տալ ճակատագրի այդ խաղերուն կը գտնեն պատասխան մը.

— Նախանձամոլութիւն, ճակատագիր, բազդ...

Այսօր ձեզի պիտի ընեմ պատմութիւնը երգչուհիի մը, որ Լոնտոնի մէջ վերջին ծայր թշուառ կեանք մը ապրելէ վերջ այսօր հոն կը զբաղուի իբր յաղթական հերոսուհի մը։

Անցեալ շաբթու ան փայլուն պայմանագրութիւն մը կնքեց Լոնտոնի Քավընթ Կարդըն թատրոնի անօբէռնութեան հետ և շաբաթը պիտի առնայ 800 սթէրլին (մեր դրամով մօտ 4750 ոսկի, որ կ'ընէ օրը գրեթէ 680 ոսկի) կիրակի, չորեքշաբթի և շաբաթ գիշերները երգելու համար։ Մէկ տարուան պայմանագրութիւն կնքած է։ Պիտի տայ անջատ երգահանդէսներ կամ պիտի երգէ օբէրայի խումբին հետ։

Առջի օր, իր առաջին երգահանդէսն էր։ Մամուլին տրամադրուած տեղը նստած ես ալ բոլորին նման օբէրայի դիտակս բարձրացուցի բեմ, տեսնելու համար գեղարուեստական երկնքի վրայ փայլող այս նոր բիւրմատնան։

Մանաւանդ հիացումով կը դիտէի ես, որովհետեւ քովս գտնուող բարեկամ հեղինակ մը, որ Անթէնքի «էլէֆթէրսն Վիմա»յի թղթակից Մ. Ճօն Սթավրիտիան էր, կը փափաքէր ականջիս.

— Գիտէ՞ք, Մ. Ճօրճ, բաւ ան մանրմասնութիւնները, որովհետեւ հոս իմ Գէորգ անունս անգլիական Ճօրճ ձեւին փոխուած է, ինչպէս իր եանի անունը եղած է Ճօն։

— Ջեմ գիտեր, ըսի կատակելով և կարծելով թէ իր կատակներէն ու զուարթ պատմութիւններէն մէկը պիտի ըլլէր։

— Այս աղջիկը, որ այսօր ահագին դրամ կը շահի, դեռ երկու տարի առաջ Սլամներուն մէջ կ'ապրէր, իր ծնողքին հետ։

Սլամները Լոնտոնի այն թաղերն են ուր նոյնիսկ Արեւելքի մէջ չտեսնուած թշուառութիւն, խեղճութիւն և նոյնիսկ աղտոտութիւն կը տիրէ և որ հակառակ թափուած ջանքերուն, կը պահէ իր գոյութիւնը տասնեակ տարիներէ ի վեր։

Ջհաւատացի բարեկամիս յայտնութեան։

— Մարիա Քէպօթարի 26 տարեկանին հեռացած է իր տունէն, ուրկէ գետնայարկը ախոռ մըն էր, իսկ վերը՝ Աստուած հեռու ընէ։

Ես զինքը ճանչցայ գետ վեց ամիս առաջ, Իսլինկտըն մէջ։ Շուտով ծանօթացանք իրարու և ան պատմեց իր կեանքը, որովհետեւ բնաւ չի քաշուիր իր թշուառութեան պատմութիւնը ընելով։ Ան չէր հաւատար իր երկար տեւող թշուառութենէն ու աղքատութենէն վերջ, իր բազդին կրած այդ անակնկալ փոփոխութեան։ Ան, գետ տարի մը առաջ անշուշտ գումարի մը փոխարէն, կիրաւկի օրերը եկեղեցիի մը երգչախումբին մէջ կ'երգէր շատ մը ուրիշներու հետ։

Կեանքը

Հետաքրքրուեցայ այսօր ամբողջ Լոնտոն իր վրայ խօսեցնող կնոջ կեանքով և ըսի բարեկամիս։

— Քանի որ կեանքը քիչ ծանօթ է, այդքան ալ հետաքրքրական կ'արժէ որ ես ալ զայն իմ կարգիս պատմեմ Պոլսոյ հեռաւոր ընթերցողներուս։

— Ան ծնած է Պեսարապիոյ Քիշնեվ քաղաքը։ Ուր հայրը ուսուցիչ մըն էր, բայց երբ Պեսարապիա ընդհանուր պատերազմէն վերջ Ռումանիոյ անցաւ, իրեն տեղ ռումէն մը հօրը պաշտօնին կոչեցին։

Հինգ տարեկան էր ժաք, երբ փաստաբանը ծանօթացած էր անոր մօրը։ Ժաք խելօքիկ տղայ մըն էր եղած, երբ մեծցաւ ապահով ըլլալու մտօք զայն դրին գիշերօթիկ վարժարան մը։

Տղեկը հարցուց.

— Ե՞րբ անձնասպան եղաւ։ Որչափ առեն եղաւ որ դուք զայն տեսած չէիք։

Անթելօ ոտքի ելաւ և սկսաւ սենեակին մէջ մտն գալ։ Ժաքին հարցումները սկսած էին զինքը անհանգիստ ընել, գարձեալ

— Ջեմ գիտեր, պատասխանեց։ Այնքան շատ զբաղում ունէի որ, մեր ապարէզին մէջ գտնուողներ չեն կրնար ուշադրին ընել։ Դատի մը համար ես գաւառները գացած էի, վերադարձիս հոս առի ես այդ գոյժը։

Մայրս տխուր է՞ր, երբ վերջին անգամ զայն տեսաք։

Փաստաբանը կանգ առաւ։ Անթելը յիշել աշխատեցաւ։

— Ո՛չ, ըսաւ։

Կը յիշես։ Վերջին անգամ կինը տեսած էր թէյահանդէսի մը մէջ։ Հոն եկած էր իր նոր համբքին հետ։ Բայց կարելի՞ էր երեւակայել թէ իր նախորդ սիրուղը պիտի կրնար այնքան ազդուիլ։ Մանաւանդ որ անկէ քանի տարի անցած էր։ Արդէն, վերջին տարիները զիրար շատ յաճախ չէին տեսներ։ Երկուքին մէջ պատերազմ մը սկսած էր երեւան գալ։

Հէլվէ — տղեկին մայրը — անձնասպան եղած էր, թէյահանդէսին դէպքէն քանի մը շաբաթ վերջը։ Խեղճ կինը անձնասպան եղած էր, առանց երկու տող բան մը գրելու և իր ցաւը յայտնելու։ Անկողնին անարին վերեւ թղթի չիչ մը կար, ասիկա ապացոյց մըն էր թէ անձնասպան եղած էր։

— Բանի՛ որ չէք գիտեր...

Ժաք ոտքի ելած էր։ Դպրոց պիտի երթար։ Իր հօրմէն Ժաւանգ ճնացած գրամը կը բաւէր իրեն, մինչեւ որ լիսէէն ելլէր։

Անթելօ ձեռքը տղուն ուսին վրայ դնելով ըսաւ.

— Մի՛ մոռնար որ միշտ քու հետդ ես կամ։ Եթէ բանի մը պէտք ունենաս...

Փաստաբանը չէր կրնար մեծ օգնութիւն մը ընել տղուն։ Որովհետեւ շատ չաչոզ գործեր չունէր։ Բայց իր ներսէն կը զգար որ իր նախորդ բարեկամուհիին օգնելը իրեն պարտականութիւն մը կը նկատէր։ Երբեմն ալ մտքի տանջանք մը կ'ունենար։ Արդեօք ի՞նչ եղած էին Հէլվէյին գրած իր նամակները։ Արդեօք վառա՞ծ էր այդ նամակները։

Անթելօ շատ կը վախնար որ իր գրած նամակները ժաքին ձեռքը կ'անցնէին։ Եթէ տասնակ բան մը ըլլար յայտնի պիտի ըլլար որ խեղճ կինը իր քովին անձնասպան եղած էր։ Բայց քանի որ ժաք տասնակ կտոր մը չունէր ուր չէ՞ր որ չխմանան այս պարագան։

Հէլվէ մեռաւ, տարիներ անցան բայց փաստաբանը երբէք չկրցաւ մոռնալ անիկա։ Անցան տարիներ, Անթելօ սէր տուաւ ժաքին, զայն սիրեց իր տղուն պէս։ Սկսաւ իր կարասիները, գիրքերը, ծախիկ և անոր տալ որպէսզի ոևէ գրկանք չտեսնէ ժաք Ան յաճախ'ըսէր.

— Ես ալ քիչ մը բաղդի պատմութիւն մը։

ԳԻՒՈՐԳ ՔՐԻՄԵԱՆ

(Լոնտոն)

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻՍ
Ցուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն
Հիմնուած 1889ին
Բերա Ասմալը Մէսճիտ թիւ 20 Հեռաձայն 4163
Ցուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները աւագանի և ժամանակին են, 42 տարիէ ի վեր մեր աշխատանքին մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք յուղարկաւորութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ և մահարձաններ։
Գիշերային սպասարկութիւն
Թէլֆէն, Պալըօղլու, Ջըմբաղ փողոց
Հեռաձայն 44031

«ժամանակ»ի պատմուածքը

ԱՒՐԱՑԻՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Տղեկը սրբեց աչքերը, չունչ առաւ և չակուեցաւ, որպէս զի աղայ մը չերեւայ։

— Պարոն Անթելօ, կրնա՞ք ինծի բանել թէ մայրս ինչո՞ւ անձնասպան եղաւ։

— Ջեմ գիտեր ժաք.

Անթելօ ինքնիրեն ամչնալով կարմրցաւ։ Որո՞ւ որ ալ ըլլայ, մասնաւորաբար կիներու գիրքին է սուտ խօսիլ. բայց առանձին տակաւ և վշտահար տղու մը սուտ խօսիլ...։

Տղան՝

— Ա՜հ, որչա՜փ երջանիկ էինք։

Եւ չկրցաւ իր խօսքը աւարտել. հեծկլտուքը սեղմած էր անոր կոկորդը։

Փաստաբան Անթելօ կը խորհէր.

«Եթէ խեղճ տղեկը գիտնար որ իր մայրը իմ երեսէս ուզեց վերջ տալ իր կեանքին։

Հինգ տարեկան էր ժաք, երբ փաստաբանը ծանօթացած էր անոր մօրը։ Ժաք խելօքիկ տղայ մըն էր եղած, երբ մեծցաւ ապահով ըլլալու մտօք զայն դրին գիշերօթիկ վարժարան մը։

Տղեկը հարցուց.

— Ե՞րբ անձնասպան եղաւ։ Որչափ առեն եղաւ որ դուք զայն տեսած չէիք։

Անթելօ ոտքի ելաւ և սկսաւ սենեակին մէջ մտն գալ։ Ժաքին հարցումները սկսած էին զինքը անհանգիստ ընել, գարձեալ

— Ջեմ գիտեր, պատասխանեց։ Այնքան շատ զբաղում ունէի որ, մեր ապարէզին մէջ գտնուողներ չեն կրնար ուշադրին ընել։ Դատի մը համար ես գաւառները գացած էի, վերադարձիս հոս առի ես այդ գոյժը։

Մայրս տխուր է՞ր, երբ վերջին անգամ զայն տեսաք։

Փաստաբանը կանգ առաւ։ Անթելը յիշել աշխատեցաւ։

— Ո՛չ, ըսաւ։

Կը յիշես։ Վերջին անգամ կինը տեսած էր թէյահանդէսի մը մէջ։ Հոն եկած էր իր նոր համբքին հետ։ Բայց կարելի՞ էր երեւակայել թէ իր նախորդ սիրուղը պիտի կրնար այնքան ազդուիլ։ Մանաւանդ որ անկէ քանի տարի անցած էր։ Արդէն, վերջին տարիները զիրար շատ յաճախ չէին տեսներ։ Երկուքին մէջ պատերազմ մը սկսած էր երեւան գալ։

Հէլվէ — տղեկին մայրը — անձնասպան եղած էր, թէյահանդէսին դէպքէն քանի մը շաբաթ վերջը։ Խեղճ կինը անձնասպան եղած էր, առանց երկու տող բան մը գրելու և իր ցաւը յայտնելու։ Անկողնին անարին վերեւ թղթի չիչ մը կար, ասիկա ապացոյց մըն էր թէ անձնասպան եղած էր։

— Բանի՛ որ չէք գիտեր...

Ժաք ոտքի ելած էր։ Դպրոց պիտի երթար։ Իր հօրմէն Ժաւանգ ճնացած գրամը կը բաւէր իրեն, մինչեւ որ լիսէէն ելլէր։

Անթելօ ձեռքը տղուն ուսին վրայ դնելով ըսաւ.

— Մի՛ մոռնար որ միշտ քու հետդ ես կամ։ Եթէ բանի մը պէտք ունենաս...

Փաստաբանը չէր կրնար մեծ օգնութիւն մը ընել տղուն։ Որովհետեւ շատ չաչոզ գործեր չունէր։ Բայց իր ներսէն կը զգար որ իր նախորդ բարեկամուհիին օգնելը իրեն պարտականութիւն մը կը նկատէր։ Երբեմն ալ մտքի տանջանք մը կ'ունենար։ Արդեօք ի՞նչ եղած էին Հէլվէյին գրած իր նամակները։ Արդեօք վառա՞ծ էր այդ նամակները։

Անթելօ շատ կը վախնար որ իր գրած նամակները ժաքին ձեռքը կ'անցնէին։ Եթէ տասնակ բան մը ըլլար յայտնի պիտի ըլլար որ խեղճ կինը իր քովին անձնասպան եղած էր։ Բայց քանի որ ժաք տասնակ կտոր մը չունէր ուր չէ՞ր որ չխմանան այս պարագան։

*Հէլվէ մեռաւ, տարիներ անցան բայց փաստաբանը երբէք չկրցաւ մոռնալ անիկա։ Անցան տարիներ, Անթելօ սէր տուաւ ժաքին, զայն սիրեց իր տղուն պէս։ Սկսաւ իր կարասիները, գիրքերը, ծախիկ և անոր տալ որպէսզի ոևէ գրկանք չտեսնէ ժաք Ան յաճախ'ըսէր

ՇԱԳՈՅԻ ԿՈՅՍ ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԱՄԷՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆ ՁԱԳԱՐԻ ՊԷՍ ՋԱՐՆՈՒԵԼՈՒ ՎԱԽԸ

ՀԸՐՍԹ ՀՐԱՄԱՅԱԾ ԷՐ ԾԱԽՍԵԼ ԼԻԱԲՈՒՌՆ ԵՒ ՀԵՏԵԻԻԼ ԶԻՆ. ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Շաքօյի խնդրին ամէնէն սուր վիճակ ստացած օրերուն էր, Մր. Հըրսթ Տրաման կ'ընէր ինծի զինուորական գործազուրկներուն մասէն հետեւելու համար իսկոյն քառամսօրի վայրը մեկնիլ։

Շաքօյի խնգիրը Բարակուայի և Պոլիվիոյ միջեւ յառաջ եկած վէճ մըն էր, ոսկայն Պրազիլ և Արժանթին ուղղակի չհակկից էին։

Իսկոյն ուղեգիծը չինեցի. պատերազմական թղթակից մը ամէնէն ա ռաջ և ամէն բանէ աւելի յանդուգն պէտք է ըլլայ. խորամանկութիւնը միակ զէնքն է անոր, խիստ տոկուն և չարքաշ ըլլալ պարտի, զինուորի կեանքէն շատ ալ չտարբերիր, անոր կեանքը, միշտ վտանգներով լեցուն է։

Իրը բեռ անհրաժեշտ գոյքերս ուղեցի. վալիզ մը, սթիլոններ, մեղան, թուղթ, լուսանկարչութեան կազմածներ, ատրճոկամի սարուած մը, պիվուագ մը։

Ամերիկեան ամերիկեան ներկայացուցիչը եւ Աւելտւրմ

Մր. Կէռի, Միացեալ Նահանգներու Սանթօսի գործակատարը չսիրեր բնաւ լրագրի մարդիկը, չըսելու համար թէ կ'ատէ զանոնք։ Ես ի պզբան միայն Հըրսթի թըրսթին համար կը կարծէի այդ ոչ-սիրալիր վարմունքը, սակայն ի վերջոյ յայտնի եղաւ որ մեր յարգելի գործակատարը ոչ լրագիր կը կարդայ, ոչ ալ՝ ան եւ է պարբերաթերթ։

Աբգ, կրնաք երեւակայել Սանթօսի մէջ իմ կացութիւնս, առանց ծանօթներս, իմ առաքելութիւնս պարզապէս գատարկապորտի գործ կը համարուէր։

Ուշադի վերջին փորձ մը ըրի։

Պարոն գործակատար, իմ ինքնուերութիւնս հաստատելով, կը խնդրեմ որ ինծի պէտք եղած յանձնարարութիւնը տաք, ահա ձեզի ուրիշ տօնական մըն ալ ըսի ու Աւելտւրքի ինծի ուսած ինքնութեան քառնէն երկարեցի։

Չարմանալի բան, այս գժնէ ու խիստ մարդը իսկոյն բարեկամացաւ հետս։

— Ուրեմն դուք Աւելտո՞ւքն ալ կը ներկայացնէք, գոչեց։

Ուսեցաւ Մեծ Ռուզվելթին վրայ, որ Սպիտակ տունէն դուրս հլլալէ առաջ, Աւելտւրքի աշխատակցեցաւ, նոյն իսկ, այդ շաբաթաթերթին կողմէ խնամարակուռն Ափրիկէի մէջ վայրի գազաններու որսորդութեան ելաւ։ Ու Ռուզվելթները ինչ զարմանալի ընտանիք ունին։

Աւելորդ է ըսել թէ յանձնարարագրերս իսկոյն պատրաստուեցան։

Գրազիլիայի Շաքօյի սահմանի խնդրոյն, Բարակուայի, Պոլիվիայի և Արժանթինի զինուորական դատախազութեանց ուղղուած էին. ծոլթուկէզ և սպանեօլ լեզուներով, նոյնպէս՝ անգլիերէն։

Սանթօսի արեւմտեան կայարանէն համբայ եղած առենս նիւ եօրք Հէրալտ թերթի պատերազմական թղթակիցին հետ դէմ դիմաց ելանք, ան ալ Բարակուա գետի սահմանագլուխը կ'երթար։ Ան ու ես երկու հանքի էինք քամբարթիանին մէջ և մինչեւ Շաքօ 1500 քիլօմէթրի մօտ չզեկատոզով պիտի ճամբորդէինք։

Սաօ Բաօլօյէն ետք, մինչեւ սահմանագլուխ մեր չզեկատը խիստ դանդաղ առաջացաւ, հազիւ մէկ չարաթէն կրցանք հասնիլ, Բարակուայի վրայ վերջին կայարանը, Լանօս։

Լանօս բանակատեղի եղած է

Կայարանին մէջ մեզի հարեւանցի քննութեան մը ենթարկելէ ետք, առաջնորդեցին զինուորական հրամանատարին առջեւ։

Մեր թուղթերը ուշի ուշով քննեց և ըսաւ.

«Լանօս բանակատեղի է. իրը զինուորական պարտիմ տեղացի կերպով գործադրել ինծի տրուած հրամանը»։

— Այսի՞նքն.

Հրամանատարը խիստ նայուածքով մը ինծի նայեցաւ, կարծես ըսել կ'ուզէր.

(Ի՞նչ անիսկիք մարդ է եղեր), ու յարեց։ Այսինքն, չեմ կրնար թոյլատրել որ գետին դէմի կողմը անցնիք)։

Արդէն զինուորագէս գրաւուած է և իմ բանակատեղիս մաս չկազմող ոևէ անձի համար արգիլեալ գօտի է. կը հասկնա՞ք, սա ալ աւելցնեմ թէ անձի ազատութեան և բաշխաւորութիւնները վերցուած է և զինուորական օրէնք կը տիրէ։

Սկսայ խորհիլ։

Պատերազմական թղթակից մը պարտին ըլլալ նախ յանդուգն, բայց մանաւանդ՝ խորամանկ պէտք է ըլլայ։

— Անշուշտ ձեր հրամաններուն հնազանդիլ կը պարտիմ, պատասխանեցի, և աւելցուցի.

— Սակայն ի գին ամէն բանի պէտք է որ Շաքօյի ճակատը երթամ և պատերազմական չարժուձեւներուն հետեւիմ մօտէն, իմ թագաւորիս մէկ զինուորն եմ ամէն բանէ առաջ.

— Ձու թագաւո՞րդ, ի՞նչպէս չի հասկցայ.

— Այո՛, իմ թագաւորս, Նորին վեհափառութեան Մամուլ թագաւորը։

Հրամանատարը խնդաց։

Ծաղրանակը տարած էի։

Եթէ կ'ուզէք՝ Բարակուա գացէք, գուցէ այն տեղէն յաջողիլ ճակատ երթալ, ըսաւ.

Խորհեցանք երկարօրէն երկու թղթակիցներս և մեր որոշումը տուինք

(Մնացեալը վաղը)

ՍԻՐԱՑԻՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

[Շար. Չ. էջէն]

Տուն գնաց ժաք, մօրը կարաւիները խառնեց. պայուսակ մը կար դուրս քաշեց։ Բացաւ պայուսակը. մէջէն ինկան գիրքեր, թուղթեր և նամակներու տրցակ մը։ Ժաք հետաքրքրութիւնը յագեցնելու համար սկսաւ աչքէ անցընել ու կարդալ այդ նամակները։

Օրը իրիկուն եղած էր։ Փաստաբանը նոր տուն դարձած էր։ Երիտասարդը ժպտցաւ և սխալը առանց անոր երեսը նայելու նամակները նետեց սեղանին վրայ՝

— Կարդա՛, ըսելով։

Փաստաբանը մօտեցաւ սեղանին։ Ի՞նչ գժբաղդ հանդիպում որ այդ ժամուն մէջտեղ կ'ելլէին այդ թուղթի կտորները։

Հասած էր ա՛յն ժամը ուրկէ Անտրլօ այնչափ կը քաշուէր։ Հէրվէի զաւակը իմացած էր գաղտնիքը։ Նամակները կը դողային Անտրլօի ձեռքերուն մէջ։ Այդ նամարներուն մէջ թուղթ մը կար որուն մէջ Հէրվէ օրը օրին գրած էր իր կրած տառապանքները և ասոնք պատճառողը՝ Անտրլօն։

Ֆ. Վ.

ՆԷՕՓԱԼՄԻՆԱ

ԷՕՓԱԼՄԻՆԱ

կռիք, գլխու եւ ակռայի ցաւերը կը կտրէ

Silko

SARK-ISPENCIYARI LABORATUARI

ՕՄՐԱԹԻԶՄԱ ԼՈՒՄՊԱԿՈ ՄԻԱԹԻՔ

Չիղերեն եւ ցրտաութենէ յառաջ եկող բոլոր ցաւերը կը հանդարտեցնէ։

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՄԷՆԴԵՂԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

ՎԱՐՁՈՒ ԱԺԱՆ ՏՈՒՆ

Եէնիգիւղի մեծ պղտոտային վրայ 32 թիւ 11 սենեակնոց ծովահայեաց տուն մը որ ունի տէրքօսի ջուր, ելեկտրականութիւն և հազիւ երկու վայրկեան հեռու է նաւամատոյցէն, վարձու պիտի տրուի խիստ աժան գնով մը։

Վարձել փափաքողներդիմեն եէնի գիւղի հայոց եկեղեցւոյ թաղականութեան։

—185—

վերցուցած էր խնդրոյ առարկայ թղթածրարը, ճիշդ այնպէս ինչպէս որ թուած էին Մուլէն-Րուժի գեհեռարանին մէջ ի պահ դրուած վայրկեանները, մուչտակները, հովանոցներն ու գլխարկները։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԹԵՐԹԻ ՄԸ ՕԳՈՒՏԸ

Իվօն չէր կրնար հաշտուիլ այն գաղափարին հետ որ իր նշանածին անհետացումը խորհրդաւոր գաղտնիք մը կը նկատէր։ Ան այլեւս վստահ էր թէ մեռած էր Ժիւլիէն, և հիմա կուզէր գոնէ գիտնալ անոր մահուան պարագաները։ Չինքը երկար տարիներէ ի վեր տանջող տագնապները ազատելու յուսահատ փորձով մը որոշեր էր երթալ գտնել Ժագլին Տէրմօնը։

Այդ կինը չէ՞ր խոստովանած թէ վերջին անգամ տեսած ու խօսած ալ էր երեսփոխանին հետ։ Թերեւս երիտասարդուհին գիտնար իր յիշատակներուն մէջ բան մը, չարժուձեւ մը որուն վրայ կարելի ըլլար ենթադրութիւն մը կատարել և ուղղութիւն տալ փնտռտուքին։

Իվօն յոյսով ու յուզումով սարսուռն հասած էր բա-

տանայ։ Այս առաւ, ապահովութեան երկու պաշտօնեաներ ոստիկանապետի մը ընկերակցութեամբ, ներկայացան Լիւպէք փողոց թիւ 12 տունը բնակող տօքթօր Վինտովի տունը, անկէ խնդրելու համար Ժիւլիէն Պուատէլի մասին կարգ մը լուսաբանութիւններ։ Այս տեղեկութիւններուն փոխարէն սակայն անոնք հոն գտան երիտասարդ երեսփոխանին մարմինը։ Տօքթօր Վինտով, անմիջապէս ձերբակալուեցաւ և նախնական հարցաքննութենէ մը վերջ առաջնորդուեցաւ գլխաւոր պանդոկը։ Սարքէմայէնի գժբախտ երեսփոխանին մարմինը փոխադրուեցաւ արդարութեան բժշկանոցը ուր դատական բժիշկները այսօր ժամը 3ին գիազննութեան պիտի ենթարկեն դիակը որ ոչ մէկ կասկածելի հետք կը ներկայացնէ։ Տօքթօր Վինտով իր չփոթ ու անհեթեթ բացատրութիւններով չէ կրցած լուսաբանել մահուան պարագաները ու դրդապատճառը։»

Բաւքալ Վէնսան անհուն յուզմամբ մը աւարտեց այս քանի մը տողերը։ Բայց յանկարծ իրեն այնպէս թուեցաւ թէ ուրիշ մէկն ալ ուսին հակած էր իրեն հետ կարդալու համար այդ գրութիւնը։ Վախնալով որ իր աղջիկը չըլլայ, յանկարծ ետեւ դարձաւ։ Բայց մեծ եղաւ իր զարմանքը, երբ տեսաւ թէ ոչ ոք կար քովը, և նեղսրտելով վերսկսաւ ընթերցման մխիթարուն ատեն մտածելով թէ ինչպէս պիտի կրնար ցաւալի լուրը տեղեկացնել աղջկանը։

Բայց այդ պահուն Իվօն սարսափի ազաղակ մը արձակեց ետ քաշուելով պատուհանէն, կարծես խուսափելու համար թռչունի մը անակնկալ յոյսանքին պատճառած վախէն։ Ժիւլիէն Պուատէլի հոգին, նախապարին կարդացած թերթէն տեղեկանալով իր մարմինին սպասնացող վտանգը, կը փախչէր այս բնակարանէն դուրս, ժամ առաջ վերապրուելու համար իր մարմնեղէն պատեանը, արդարութեան բժիշկներուն նկդրակը դայն յօշոտելէ առաջ։

ԳԼԽՈՒ ԵՒ ԱԿՌԱՑԻ ՑԱՒԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԱԼԿՕՐԱՆԸ

ԱՄԷՆԷՆ ԱԶԴԵՑԻԿ ՓԱՇԷՆ Է

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Փազանճ»ի, ժառանգական, կալուածական, էվգաֆի տուրքի գործեր, «Փէրաղ»ի, «վէֆայէն Փէրաղ»ի, «Ինթիքալ»ի, ժառանգական գործեր, ամէն տեսակ առնելիքներու և մարբահներու հետապնդում, Անգարայի և Իսթանպուլի պետական պաշտօնատանց մէջ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆԲ ՋՔՐԻ

ԴԻՄԵԼ ՄԱՆՈՒԿ ՎԱՌԱՄՇԱՊՈՒՀ

Ամէն օր ժամը 1 2-14 եւ 16-17 Իսթանպուլ Պահչէ գաբու,

ՆԱԽԿԻՆ ՌԱՇՎԱՆՃԻԼԷՐ

Պէրկէրճիլէր սոգագ, Շիրին խան 3րդ յարկ թիւ 10

Ճիշդ Պիրինճի Վաքըֆ խանին դիմացը։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլ. և ուրիշ ամէն տեսակ տակուն և առաջնակարգ կերպասներ

Գալաթիա, Հարաճներ փողոց. թիւ 36

Մեր վաճառատունէն առուտուր ը ղներըը բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտէ խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ և անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՓԻՔՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ

Եթէ կ'ուզէք վայելուչ եւ միեւնոյն ատեն շիք հագուստ մը ունենալ, անվարան դիմեցէք առաջնակարգ դերձակ

ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

Սուլան Համամ, Ճամբաքաջը խան, Բ. յարկ թիւ 8

ՕՓԷԼ

ԹԱՐԱՊԻԱ

Թարապիա, Թօփաթեանի կից եւ Ճաւամատոյցին դէմ

Վոսփորի ամէնէն հմայիչ դիրքին վրայ, հիանալի տեսարանով հանգստաւէտ ու մաքուր սպասարկութեամբ։

Արեւելեան ու եւրոպական ճոխ խոհանոց, ամէն տեսակ ըմպելիք ու խորժելի աղանդերներով։

Հարսանեկան հանդէսներու համար մասնաւոր սրահներ ու սպասարկութիւն։

ԳԻՆԵՐԸ ՁԱՓԱՒՈՐ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 34...77

ՍԻՆԷ ԱՋՂԷՔ

Կը ներկայացնէ.—

ՍԻՐՈՅ ՍԻՆՖՕՆԻՆ

Հոյակապ երաժշտական ֆիլմը

մասնակցութեամբ ՇԱՐԼ ՈՒԱՆԷԼԻ

և ՔԱԹԵՐԻՆ ՀԷՔՊՈՐՆԻ

ԲՈՑԱՎԱՌ ԵՐԿԻՆՔԸ

Հետաքրքրական մեծ ֆիլմ

ՏՔԹ. Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

փոխադրուած է Բանկալթիի պետական դէմ Ջաֆէր փողոց թիւ 16

բեկամուհիին տունը, բայց աւա՛ղ որ յուսախաբութիւնը չուտով վրայ հասէր էր։ Ժագլին կատարելապէս անտեղեակ էր, եւ յատկանշական ոեւէ պարագայ մը չէր յիշեր։

— Պարզապէս քանի մը բառ փոխանակեցինք..., դուն գիտես այն բառերը որոնք ամբոխին մէջ կը փոխանակուին առանց ոեւէ մասնայատուկ արժէքի մը։ Ըսածնիս սա է. «վա՛յ, դուք հո՞ս էք, ինչ երջանիկ դիպուած ո՛հ, եթէ մաքէս անցնէր։ Ինչպէ՞ս էք, լաւ եմ ի՞նչ խճողում է այս»։ Այս էր ահա...։ Ցետոյ պահէ մը բաժնուեցանք իրարմէ...։ եւ ահա...։ Ոչ կը վստահեցնեմ քեզ։ Շատ փնտռեցի, բայց չգտայ...։

Իվօն ի զուր կը հարցաքննէր զայն։ Ժագլին քանի անգամ կրկնած էր միեւնոյն խօսքերը։

Ի վերջոյ երիտասարդուհին փղձկելով բաց էր հեծկլտուն.

— Բայց չե՞ս տեսներ ուրեմն թէ խենդի մը պէս մտահոգ եմ... Ժիւլիէն մեռած է... անշուշտ... Ան մեռած է դուն կ'ուզես որ գոհանամ ինծի ժպտաչուքին ներկայացուցած սովորական խօսքերով... Ո՛չ ո՛չ, անկարելի է... Բանէ որ դուն Ժիւլիէնը Մուլէն Ռուժ մէջ տեսար շաբաթ գիշեր, անպատճառ պէտք է որ ինձմէ աւելի բան մը գիտնաս իր մասին... եւ եթէ կը գթաս ինծի պէտք է որ պատմես գիտցածդ։

Երբեք չեմ կրնար հաւատալ թէ նոյնիսկ բազմոցին մէջ ձեր խօսակցութիւնը այդքանով միայն սահմանափակուած է։

Այս պնդումին հետեւանքով Ժագլին պահ մը մտածեց թէ արդեօք Իվօն տեղեկացած էր Ժիւլիէնի մօտ իր կատարած դերին մասին։ Բայց ճարպիկ կեցուածքով մը յաջողեցաւ հասկնալ թէ ընկերուհին բան մը չէր գիտեր եւ թէ իր վշտին թափովը միայն կ'առաջնորդուէր։

Իվօն Ժագլինէն բաժնուելէն վերջ, աւելի յուսա-

հատ վիճակ մը ունէր երբ վերադարձաւ իր հօրը սենեակը։ Նախկին նախարարը աշխատասենեակին մէջ առանձնացած ամէն վայրկեան կը սպասէր Էմօն Կօթիէի սպառնալի ու ճակատագրական այցելութեան։

Հայր ու աղջիկ վիշտով լեցուած լռութեամբ կ'ամբաստանէին զիրար կարծես իրենց սպառնացող վերահաս վտանգին համար։

Փողոցին վրայ բացուող պատուհանէն գարնանային անուշահոտութեան սիւք մը մտնէր, չկրնալով այս երկու անձերուն ուշադրութիւնը հրաւիրել Բարիզեան գրողներու վաղանցիկ հրապոյրին վրայ։

Նախկին նախարարը նամակ մը կը գրէր իսկ Իվօն իր ձեռքի բաց գրքին վրայ մեքենական ակնարկ մը միայն կրնար նետել։

Ցանկարծ կարծես թէ մէկը մտաւ ընդարձակ սենեակէն ներս։ Իվօն ոտքի ելաւ եւ իր գեղեցիկ ճակատը կրթնցուց բաց պատուհանին փեղկերէն մէկուն, եւ վէնան նամակը վերջացնելով առաւ քովը գտնուող լրագիրներէն մին եւ ուզեց աչքէ անցնել զայն։

Հազիւ թէ թերթը քակած էր, երբ ակնարկը կառչեցաւ առաջին էջին երկու սիւնակները գրաւող խոշոր տառերով հետեւեալ վերնագրին վրայ.

ԺԻՒԼԻԷՆ ՊՈՒԱՍԷԼԻ ԳՈՐԾԻՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Նախարարը զգուշաւոր ակնարկ մը նետեց իր աղջկան կողմը։ Իվօն պատուհանին փեղկին յենած, ցաւագին երազներու անձնատուր վիճակ մը կը մատնէր։ Աղջկան այս վիճակէն քաջալերուած սկսաւ կարդալ հետեւեալը.

«Ժիւլիէն Պուասէլի գործը թատերական բեռլիք մը կը